

Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej

DZIAŁ INFORMACJI, BIBLIOGRAFII

I WIEDZY O REGIONIE

ul. Warszawskiej 23

21-500 Biała Podlaska

tel. 086 344 57 11

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXI

Czerwiec-Lipiec-Sierpień 2002

Nr 6-7-8

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA - 08-100 SIEDLCE - PIŁSUDSKIEGO 62

TELEFON (025) 644-21-95, 632-31-26; FAX (025) 644-87-44

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXI

Czerwiec-Lipiec-Sierpień 2002

Nr 6-7-8

STOLICA APOSTOLSKA

DOBRA NOWINA MUSI DOTRZEĆ DO WSZYSTKICH Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański”, 12 maja 2002

1. W wielu krajach, między innymi we Włoszech, została przeniesiona na dzisiaj uroczystość Wniebowstąpienia Chrystusa. Święto to przypomina, że Jezus po swym zmartwychwstaniu przez czterdzieści dni ukazywał się swoim uczniom, dając im dowód, że żyje (Dz 1, 3), po czym wyprowadził ich na Górę Oliwną, «uniósł się w ich obecności w górę i obłok zabrał Go im sprzed oczu» (Dz 1, 9). Odkupiciel, który zmartwychwstał i wstąpił do nieba, jest dla wierzących kotwicą zbawienia i wsparciem w codziennej służbie prawdzie i pokojowi, sprawiedliwości i wolności. Wstępując do nieba, Odkupiciel otwiera nam na nowo drogę do błogosławionej ojczyzny, nie po to jednak, by nas oddalił od historii, lecz by dać nam nadzieję i wytnięcie w drodze.

2. Każdego dnia musimy bowiem stawiać czoło rzeczywistości tego świata. Przypomina nam o tym również Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu, który dziś obchodzimy.

Najnowsze osiągnięcia w dziedzinie komunikacji i informacji otworzyły przed Kościołem ogromne możliwości ewangelizacji. Dlatego też postanowiłem zaproponować w tym roku temat, który ma obecnie wielkie znaczenie: «Internet: nowe forum głoszenia Ewangelii».

Musimy korzystać z tej nowoczesnej i coraz bogatszej sieci komunikacji z realizmem i ufnością, w przekonaniu, że może ona otworzyć przed nami ogromne możliwości szerzenia ewangelicznego orędzia, jeśli będziemy się nią posługiwać w sposób kompetentny i odpowiedzialny.

Nie bójmy się zatem «wypłynąć na głębie» bezkresnego oceanu informatycznego. Również za jego pośrednictwem Dobra Nowina może dotrzeć do serc mężczyzn i kobiet nowego tysiąclecia.

3. Nigdy nie można jednak zapominać, że istotą wszelkiej działalności apostołskiej jest modlitwa. To właśnie na gorliwej modlitwie trwali uczniowie w wieczerniku po Wniebowstąpieniu, oczekując na Ducha Świętego obiecanego przez Chrystusa. Wśród nich była również Maryja, Matka Jezusa (por. Dz 1, 14). Przygotowując się do uroczystości Pięćdziesiątnicy, którą będziemy obchodzić w przyszłą niedzielę, prosimy wraz z Maryją Ducha Świętego, aby wlał w chrześcijan nowy zapal misyjny i prowadził ludzkość po drodze solidarności i pokoju.

Po odmówieniu modlitwy maryjnej Ojciec Święty powiedział:

Z wielką ulgą przyjęliśmy wszyscy wiadomość, że **bazylika Narodzenia w Betlejem** została zwrócona Bogu i wiernym.

Z głębi serca dziękuję tym wszystkim, którzy przyczynili się do przywrócenia temu świętemu miejscu jego religijnej tożsamości. W sposób szczególny muszę tu wspomnieć o wspólnocie franciszkanów, o greckiej i ormiańskiej wspólnocie prawosławnej, które za cenę wielkich poświęceń pozostały wiernymi stróżami sanktuarium. Mieszkańców Betlejem i okolic gorąco zachęcam, aby powrócili do codziennego życia z wiarą i nadzieją w Bogu, który na ich ziemi stał się tak bliski człowiekowi.

Wyrazicielem tych moich uczuć jest dzisiaj w Betlejem mój wysłannik specjalny kard. Roger Etchegaray.

Powszechnym przesłaniem płynącym z Betlejem jest miłość, sprawiedliwość, pojednanie i pokój. Tylko na takim fundamencie można budować, w duchu wzajemnego zaufania, przyszłość, w której respektowane będą prawa izraelskiego i palestyńskiego narodu.

Jan Paweł II, papież

Źródło: Opoka.org.pl

PODZIWI I WDZIĘCZNOŚĆ ZA DAR EUCHARYSTII 30 V 2002 - Msza św. w uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa

W uroczystość Bożego Ciała na placu przed bazyliką św. Jana na Lateranie wikariusz Rzymu kard. Camillo Ruini przewodniczył w obecności Ojca Świętego

koncelebrowanej Eucharystii, podczas której Papież wygłosił homilię. «Obchodzimy dziś wielką uroczystość — powiedział Ojciec Święty — w której wyraża się pełen zdumienia podziw Ludu Bożego: podziw i wdzięczność za dar Eucharystii». Po Mszy św. Jan Paweł II w otoczeniu wielkiej rzeszy rzymian i pielgrzymów przewodniczył tradycyjnej procesji z bazyliki św. Jana na Lateranie do bazyliki Matki Boskiej Większej.

1. *Lauda, Sion, Salvatore, lauda duces et pastores in hymnis et canticis:* «Zbawiciela chwal, Syjonie, w hymnów i kantyków tonie, Wodza i Pasterza».

Z wiarą i pobożnością odśpiewaliśmy przed chwilą te słowa tradycyjnej Sekwencji, wchodzącej w skład liturgii Bożego Ciała.

Mamy dziś wielkie święto — święto, podczas którego przeżywamy na nowo pierwszą Świętą Wieczerzę. W formie publicznej i uroczystej uwielbiamy i adorujemy Chleb i Wino, które stały się prawdziwym Ciałem i prawdziwą Krwią Odkupiciela. «Pod (...) zewnętrznymi pozorami — mówi Sekwencja — skryty cud ogromny».

2. «Przedmiot chwały dziś przedziwny, Chleb żyjący i pożywny, będzie opiewany».

Obchodzimy dziś wielką uroczystość, w której wyraża się pełen zdumienia podziw Ludu Bożego: podziw i wdzięczność za dar Eucharystii. W Sakramencie Ołtarza Jezus zapragnął utrwalić na zawsze swą żywą obecność pośród nas, w tej samej formie, w jakiej oddał się apostołom w wieczerniku. Pozostawia nam to, co uczynił podczas Ostatniej Wieczerzy, a my wiernie to ponawiamy.

Zgodnie z utrwalonymi miejscowymi zwyczajami, na uroczystość Bożego Ciała składają się dwa momenty: Msza św., podczas której uobecnia się na ołtarzu Ofiara, oraz procesja, która jest publiczną adoracją Najświętszego Sakramentu.

3. «Pouczeni tą godziną, przemieniamy chleb i wino w ofiarę zbawienia». Przede wszystkim odnowiona zostaje pamiątka Chrystusowej Paschy.

Mijają dni, lata i wieki, lecz pozostaje ten najświętszy gest, w którym Jezus zawarł całą swą Ewangelię miłości. Nie przestaje On, nieskalany i zmartwychwstały Baranek, ofiarowywać samego siebie za zbawienie świata. Poprzez tę pamiątkę Kościół odpowiada na wezwanie słowa Bożego, które usłyszeliśmy również dzisiaj w pierwszym czytaniu: «Pamiętaj (...). nie zapominaj» (Pwt 8, 2. 14).

To Eucharystia jest naszą żywą Pamiątką! Jak przypomina Sobór, w Eucharystii «zawiera się całe duchowe dobro Kościoła, a mianowicie sam Chrystus, nasza Pascha i Chleb żywy, który przez Ciało swoje ożywione i ożywiający Duchem Świętym daje życie ludziom, zapraszając ich i doprowadzając w ten sposób do ofiarowania razem z Nim samych siebie, swojej pracy i wszystkich rzeczy stworzonych» (*Presbyterorum ordinis*, 5).

Z Eucharystii, «źródła i szczytu całej ewangelizacji» (por. tamże), również i nasz Kościół w Rzymie powinien codziennie czerpać siłę i energię do działalności misyjnej i do dawania wszelkiego rodzaju chrześcijańskiego świadectwa wśród ludzi.

4. «O Pasterzu, chlebie żywy, Jezu, bądź nam litościwy, nakarm nas i nie gub mściwy».

Ty, Dobry Pasterzu, przejdziesz za chwilę ulicami naszego miasta. Podczas tego święta każde miasto, każda metropolia, jak i najmniejsza miejscowość duchowo stają się Syjonem, Jerozolimą sławiącą Zbawiciela: nowym Ludem Bożym zgromadzonym ze wszystkich narodów i karmionym jedynym Chlebem życia.

Ten lud potrzebuje Eucharystii. Dzięki Eucharystii bowiem staje się Kościołem misyjnym. Czyż jednak jest to możliwe bez kapłanów, którzy ponawiają tajemnicę eucharystyczną?

Oto dlaczego w tym uroczystym dniu zachęcam was do modlitwy o dobre owoce obrad Diecezjalnego Spotkania Kościelnego, które rozpocznie się w bazylice św. Jana w najbliższy poniedziałek, a które w szczególności będzie poświęcone sprawie powołań do kapłaństwa i życia konsekrowanego.

Rzymska młodzieży! Powtarzam wam słowa, które skierowałem do młodych zgromadzonych w Tor Vergata podczas Światowego Dnia Młodzieży w r. 2000: «Jeśli ktoś z was (...) słyszy w sercu wezwanie Chrystusa, by oddać się Mu całkowicie i kochać Go «sercem niepodzielnym» (por. 1 Kor 7, 34) — niech nie pozwoli się powstrzymać wątpliwościom czy obawom. Niech wypowie odważnie swoje «tak» bez zastrzeżeń, ufając Temu, który wiernie dotrzymuje swoich obietnic» (homilia, n. 6; «L'Osservatore Romano», wyd. polskie, n. 10/2000, s. 23).

5. *Ave, verum Corpus, natum de Maria Virgine.*

«Bądź pozdrowione, Ciało Chrystusa, zrodzone z Maryi Panny!»

Bądź uwielbiony, nasz święty Odkupicielu, który się wcielił w najczystsze łono Panny Maryi. Za chwilę w uroczystej procesji przejdziemy do najświetniejszej świątyni maryjnej Zachodu, do bazyliki Matki Boskiej Większej. Dziękujemy Ci, Panie, za Twą eucharystyczną obecność w świecie.

Dla nas zgodziłeś się cierpieć i na krzyżu objawiłeś bezgraniczną miłość do całej ludzkości. Wielbimy Cię, codzienny Wiatyku nas wszystkich, pielgrzymujących na tej ziemi!

«Znawco naszych dusz tajników, co nas żywisz, śmiertelników, uczynń nas współbiedników, współdziedziców i współników, w wybranych rodzinie». Amen!

Jan Paweł II, pape.

Źródło: Opoka.org.pl

KRZYŻ CHRYSYTA BYŁ JEGO CHLUBĄ 16 VI 2002 - Msza św. kanonizacyjna na placu św. Piotra (kanonizacja o. Pio)

1. «Słodkie jest moje jarzmo, a moje brzemie lekkie» (Mt 11, 30).

Te słowa Jezusa, wypowiedziane do uczniów, które przed chwilą usłyszeliśmy, pomagają nam zrozumieć najważniejsze przesłanie tej uroczystej Eucharystii. Możemy bowiem w pewnym sensie uznać je za wspaniałą syntezę całego życia Ojca Pio z Pietrelciny, którego dziś ogłaszamy świętym.

Ewangeliczny obraz «jarzma» przywołuje na myśl liczne próby, którym musiał stawić czoło pokorny kapucyn z San Giovanni Rotondo. Dziś kontemplujemy w nim, jak słodkie jest «jarzmo» Chrystusa i naprawdę lekkie Jego brzemie, kiedy człowiek niesie je z wierną miłością. Życie i misja Ojca Pio świadczą o tym, że gdy trudności i cierpienia są przyjmowane z miłością, stają się uprzywilejowaną drogą świętości, która otwiera perspektywę większego dobra, znanego jedynie Panu.

2. «Co do mnie, to nie daj Bóże, bym się miał chlubić z czego innego, jak tylko z krzyża Pana naszego, Jezusa Chrystusa» (Ga 6, 14).

Czyż to właśnie nie «chlubienie się z krzyża» najbardziej promienieje w Ojcu Pio? Jakże aktualna jest duchowość krzyża, którą odznaczał się w życiu pokorny kapucyn z Pietrelciny! Nasze czasy muszą odkryć jej wartość, aby otworzyć serca na nadzieję.

Przez całe swoje życie starał się coraz bardziej upodobnić do Ukrzyżowanego, jasno zdając sobie sprawę, że został powołany, by w sposób szczególnie współpracować w dziele odkupienia. Bez tego nieustannego odniesienia do krzyża nie da się zrozumieć jego świętości.

W planie Bożym krzyż stanowi prawdziwe narzędzie zbawienia dla całej ludzkości i drogę wyraźnie zaproponowaną przez Pana tym, którzy chcą za Nim pójść (por. Mt 16, 24). Dobrze zrozumiał to święty Brat z Gargano, który w uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w 1914 r. napisał: «Aby dojść do naszego ostatecznego celu, trzeba iść za Boskim Wodzem, który nie inną drogą pragnie prowadzić duszę wybraną, niż tą, którą sam przeszedł; drogą, mówię, wyrzeźbioną i krzyżem» (*Epistolario* II, s. 155).

3. «Ja jestem Pan, który okazuje łaskawość» (Jr 9, 23).

Ojciec Pio był szczodrym rozdawcą Bożego miłosierdzia, gotowy służyć wszystkim rozmową, kierownictwem duchowym, a w szczególności udzielać sakramentu pokuty. Mnie także w latach młodości spotkał przywilej skorzystania z tej jego dyspozycyjności dla penitentów. Posługa konfesjonału, która stanowi jedną z wyróżniających cech jego apostołatu, przyciągała niezliczone rzesze wiernych do klasztoru San Giovanni Rotondo. Także wtedy, kiedy ten niezwykle spowiednik odnosił się do pielgrzymów z pozorną surowością, prawie zawsze zda-

wali oni sobie sprawę z powagi grzechu i szczerze skruszeni wracali, by w pojedynczym uścisku doznać sakramentalnego przebaczenia.

Niech jego przykład zachęca kapłanów, by z radością i wytrwale pełnili tę posługę, tak ważną również dziś, o czym wyraźnie pisałem w tegorocznym Liście do kapłanów na Wielki Czwartek.

4. «Panie, Ty jesteś dobry i łaskawy».

Tak śpiewaliśmy w psalmie responsoryjnym. Tymi słowami nowy święty zachęca nas, byśmy Boga stawiali ponad wszystkim, byśmy Go uznawali za nasze jedyne i najwyższe dobro.

Istotnie, najważniejszym źródłem skuteczności apostołskiej Ojca Pio, głębokim korzeniem tak wielkiej płodności duchowej jest owa bliska i trwała więź z Bogiem, której wymownym świadectwem były długie godziny spędzane na modlitwie i w konfesjonale. Często powtarzał: «Jestem ubogim bratem, który się modli», przekonany, że «modlitwa jest najlepszą bronią, jaką mamy, kluczem, który otwiera Serce Boga». Ta podstawowa cecha jego duchowości przetrwała w założonych przez niego grupach modlitewnych, które ofiarowują Kościołowi i społeczeństwu wspaniały dar nieustającej i ufnej modlitwy. Ojciec Pio łączył modlitwę z intensywną działalnością charytatywną, której niezwykle wyrazem jest «Dom ulgi w cierpieniu». Modlitwa i miłosierna miłość to niezwykle konkretna synteza nauki Ojca Pio, która dziś jest na nowo proponowana wszystkim.

5. «Wysławiam Cię, Ojcze, Panie nieba i ziemi, że (...) te rzeczy (...) objawiłeś (...) prostaczkom» (Mt 11, 25).

Jakże trafne wydają się te słowa Jezusa, kiedy odnosimy je do ciebie, pokorny i umiłowany Ojcze Pio.

Prosimy cię, naucz także nas pokory serca, abyśmy zostali zaliczeni do grona prostaczków z Ewangelii, którym Ojciec obiecał objawić tajemnice swojego Królestwa.

Pomóż nam, byśmy modlili się niestrudzenie i byli pewni, że Bóg wie, czego nam potrzeba, zanim jeszcze Go o to poprosimy.

Daj nam spojrzenie wiary, abyśmy potrafili od razu rozpoznawać w ubogich i cierpiących oblicze samego Jezusa.

Wspieraj nas w godzinie walki i próby, a jeśli upadniemy, spraw, abyśmy doświadczyli radości płynącej z sakramentu pojednania.

Przekaż nam twoje serdeczne przywiązanie do Maryi, Matki Jezusa i naszej.

Towarzysz nam w ziemskiej pielgrzymce do szczęśliwej Ojczyzny, do której również my mamy nadzieję dojść, aby na wieki kontemplować chwałę Ojca, Syna i Ducha Świętego. Amen!

Jan Paweł II, papież

Copyright © by L'Osservatore Romano

WARTOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIE DUCHOWYM FUNDAMENTEM EUROPY

Przesłanie papieskie do uczestników Europejskiego Kongresu Naukowego nt. «Ku konstytucji europejskiej?»

W dniach 20-23 czerwca odbywał się w Rzymie kongres poświęcony nowej konstytucji europejskiej, zorganizowany z inicjatywy Wikariatu Rzymu przy współpracy Federacji Uniwersytetów Katolickich Europy i Komisji Episkopatów Wspólnoty Europejskiej. W obradach wzięło udział 250 wykładowców z katolickich uczelni Europy. Do uczestników kongresu Jan Paweł II skierował przesłanie, które publikujemy poniżej.

Szanowni Panowie, czcigodne Panie!

1. Z radością kieruję do was serdeczne pozdrowienia z okazji Europejskiego Kongresu Naukowego, zorganizowanego przez Urząd ds. Duszpasterstwa Akademickiego Wikariatu Rzymu we współpracy z Komisją Episkopatów Wspólnoty Europejskiej oraz Federacją Uniwersytetów Katolickich Europy.

Pytanie będące tematem kongresu — «Ku konstytucji europejskiej?» — zwraca uwagę na doniosłość etapu, na jakim znajduje się proces budowania «wspólnego domu europejskiego». Wydaje się bowiem, że nadszedł czas, by przystąpić do istotnych reform instytucjonalnych, oczekiwanych i przygotowywanych w ostatnich latach, a w obliczu przewidywanego przystąpienia do Unii nowych państw — coraz pilniejszych i coraz bardziej niezbędnych.

Rozszerzenie Unii Europejskiej, czy raczej proces «europeizacji» całego kontynentu, do czego wielokrotnie nawoływałem, stanowi cel priorytetowy. Należy do niego dążyć odważnie i bezzwłocznie, dając konkretną odpowiedź na oczekiwania milionów ludzi, którzy wiedzą, że łączy ich wspólna historia, i mają nadzieję, że będą mogli żyć w jedności i solidarności. Wymaga to weryfikacji struktur instytucjonalnych Unii Europejskiej, mającej na celu dostosowanie ich do nowych wymogów, i jednocześnie rodzi potrzebę określenia nowego porządku prawnego, w którym będą zdefiniowane cele budowy Europy, kompetencje Unii oraz wartości, które muszą znaleźć się u jej podstaw.

2. W obliczu różnych możliwych wizji tego złożonego i ważnego «procesu» europejskiego Kościół, wierny swojej tożsamości i misji ewangelizacyjnej, powtarza to, co mówił już w odniesieniu do pojedynczych państw, a więc że nie ma «tytułu do opowiadania się za takim albo innym rozwiązaniem instytucjonalnym czy konstytucyjnym i w związku z tym pragnie respektować słuszną autonomię porządku demokratycznego (por. *Centesimus annus*, 47). Jednocześnie właśnie ze względu na ową tożsamość i misję nie może on pozostawać obojętny wobec wartości inspirowanych różnymi wyborami instytucjonalnymi. Nie można mieć bowiem wątpliwości, że za każdym razem, kiedy zostaje dokonany w tej dziedzinie konkretny

wybór, obejmuje on aspekty moralne, ponieważ owe wybory i związane z nimi uwarunkowania w sposób nieunikniony wyrażają, w określonym kontekście historycznym, koncepcje osoby, społeczeństwa i wspólnego dobra, z których się rodzą i które je kształtują. Na tej właśnie świadomości opiera się prawo i obowiązek Kościoła, by zabrać głos i zaoferować właściwy sobie wkład, jakim jest wizja godności osoby ludzkiej i wynikające z niej następstwa, które precyzuje on w katolickiej nauce społecznej.

W tej perspektywie poszukiwanie i opracowywanie nowego porządku prawnego, będące również przedmiotem obrad «Konwencji» utworzonej przez Radę Europy w grudniu 2001 r. w Laeken, należy postrzegać jako przedsięwzięcie samo w sobie pozytywne. Celem ich bowiem jest pożądanym umocnienie instytucjonalnego obrazu Unii Europejskiej, która poprzez przyjęte w sposób wolny zobowiązania i układy o kooperacji może skutecznie przyczynić się do budowania pokoju, sprawiedliwości i solidarności na całym kontynencie.

3. Jednakże takiego typu nowy porządek prawny, aby rzeczywiście służył pomnażaniu autentycznego dobra wspólnego, musi uznawać i chronić te wartości, które stanowią najcenniejsze dziedzictwo humanizmu europejskiego. To on właśnie zagwarantował i wciąż gwarantuje Europie szczególne miejsce w dziejach cywilizacji. Wartości te stanowią najbardziej charakterystyczny dorobek intelektualny i duchowy, który ukształtował tożsamość europejską na przestrzeni wieków, i należą do skarbcza kultury tego kontynentu. Jak już przypominałem przy innych okazjach, dotyczą one: godności osoby; świętości życia ludzkiego; centralnej roli rodziny opartej na małżeństwie; wagi wykształcenia; wolności myśli, słowa oraz głoszenia własnych poglądów i wyznawania religii; ochrony prawnej jednostek i grup; współpracy wszystkich na rzecz wspólnego dobra; pracy pojmowanej jako dobro osobiste i społeczne; władzy politycznej pojmowanej jako służba, podporządkowanej prawu i rozumowi, a «ograniczonej» przez prawa osoby i narodów.

W szczególności konieczne będą uznanie i ochrona w każdej sytuacji godności osoby ludzkiej i prawa do wolności religijnej, pojmowanego w trzech aspektach: indywidualnym, zbiorowym i instytucjonalnym. Oprócz tego należy przyjąć zasadę pomocniczości w wymiarze horyzontalnym i wertykalnym oraz wizję stosunków społecznych i wspólnotowych opartą na autentycznej kulturze i etyce solidarności.

4. Korzenie kulturowe, z których wyrastają przypomniane wyżej wartości, są różnorodne: duchowe dziedzictwo Grecji i Rzymu, wkład ludów romańskich, celtyckich, germańskich, słowiańskich i ugrofińskich, a także kultura żydowska i świat islamski. Te rozmaite elementy znalazły w tradycji judeochrześcijańskiej siłę, która pozwoliła im harmonijnie się połączyć, umocnić i rozwinąć. Uznając ten fakt historyczny, Europa — w dążeniu do ustanowienia nowego porządku instytucjonalnego — nie może lekceważyć swojego dziedzictwa chrześcijańskiego, ponie-

waż to, co stworzyła w dziedzinie prawa, sztuki, literatury i filozofii, w znacznej mierze zrodziło się pod wpływem przesłania ewangelicznego.

Dlatego bez ulegania jakimkolwiek skłonnościom do nostalgii i nie zadowolając się mechanicznym powielaniem wzorów z przeszłości, lecz w postawie otwarcia na pojawiające się nowe wyzwania, należy wiernie i twórczo czerpać inspirację z *chrześcijańskich korzeni*, z których wyrosła historia Europy. Wymaga tego pamięć historyczna, ale także przede wszystkim misja Europy, wezwanej również dzisiaj, by pełnić rolę nauczycielki prawdziwego postępu i zachęcać do globalizacji opartej na solidarności i nie wykluczającej nikogo, oraz by przyczynić się do budowania sprawiedliwego i trwałego pokoju na własnym terytorium i na całym świecie, by łączyć różne tradycje kulturowe i tworzyć taki humanizm, w którym poszanowanie praw, solidarność i talent twórczy pozwolą każdemu człowiekowi zaspokoić jego najszlachetniejsze aspiracje.

5. Przed politykami europejskimi stoi naprawdę niełatwe zadanie! Ażeby mu sprostać w należyty sposób, konieczne jest, aby potrafili oni — przy poszanowaniu poprawnej koncepcji świeckiego charakteru instytucji politycznych — wspomniane wyżej wartości *głęboko zakorzeń w transcendencji*, czego wyrazem jest otwarcie na wymiar religijny.

Pozwoli to, między innymi, potwierdzić raz jeszcze, że instytucje polityczne i władze publiczne nie mają charakteru absolutnego, właśnie ze względu na pierwszorzędą i wrodzoną «przynależność» człowieka do Boga, którego obraz jest wryty na zawsze w naturze każdego mężczyzny i każdej kobiety. W przeciwnym wypadku istnieje niebezpieczeństwo, że zostaną uprawomocnione te tendencje laicyzmu i sekularyzacji agnostycznej i ateistycznej, które prowadzą do wykluczenia Boga i naturalnego prawa moralnego z różnych sfer życia człowieka. Tragiczne koszty tego poniosłaby — jak pokazała to historia europejska — w pierwszej kolejności cała społeczność kontynentu.

6. W całym tym procesie należy również *uznać i chronić specyficzną tożsamość oraz rolę społeczną Kościołów i wyznań religijnych*. Zawsze bowiem odgrywały one i nadal odgrywają rolę pod wieloma względami decydującą w zakresie wpajania istotnych wartości współżycia — poprzez proponowanie odpowiedzi na fundamentalne pytania o sens życia, promocję kultury i tożsamości ludów, oferowanie Europie tego, co przyczynia się do stworzenia jej pożądanego i niezbędnego fundamentu duchowego. Nie można ich traktować zresztą jako zjawisk o charakterze czysto prywatnym, w ich działaniu przejawia się bowiem pewien specyficzny wymiar instytucjonalny, który zasługuje na to, by go docenić i prawnie potwierdzić jego wartość, z poszanowaniem i bez uszczerbku dla statusu, jakim cieszą się w ustawodawstwie poszczególnych państw członków Unii.

Inaczej mówiąc, chodzi o przeciwstawienie się pokusie budowania społeczności europejskiej z pominięciem wkładu wspólnot religijnych wraz z bogactwem

ich przesłania, działalności i świadectwa. To pozbawiłoby również proces budowania wspólnoty europejskiej znaczących sił potrzebnych do stworzenia etyczno-kulturowego podłoża współżycia społecznego. Dlatego ufam, że — zgodnie z logiką «zdrowej współpracy» między wspólnotą Kościoła a wspólnotą polityczną (por. *Gaudium et spes*, 76) — instytucje europejskie będą umiały na tej drodze nawiązać dialog z Kościołami i wyznaniem religijnymi w formach określonych odpowiednimi przepisami, przyjmując wkład, jaki z pewnością mogą one wnieść ze względu na swą duchowość oraz zaangażowanie w humanizację społeczeństwa.

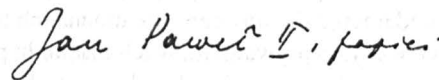
7. Pragnę na koniec zwrócić się do wspólnot chrześcijańskich i do wszystkich wierzących w Chrystusa i prosić ich o rozwinięcie *szerokiej i różnorodnej działalności kulturalnej*. Pilne i konieczne jest bowiem pokazanie — przy pomocy mocnych, przekonujących argumentów i pociągających przykładów — że budowanie nowej Europy, opartej na wartościach, które ją kształtowały na przestrzeni całej jej historii, a które zakorzenione są w tradycji chrześcijańskiej, jest korzystne dla wszystkich, niezależnie od tego, do jakiej tradycji filozoficznej i duchowej należą, i stanowi solidny fundament bardziej ludzkiego i bardziej pokojowego współżycia, odznaczającego się większym szacunkiem dla wszystkich ludzi i każdego człowieka.

Wychodząc od wspólnego uznania takich wartości będzie można uzyskać formy konsensusu demokratycznego, konieczne, by określić, również na poziomie instytucjonalnym, projekt Europy, która będzie naprawdę domem wszystkich, w której żaden człowiek ani żaden naród nie będą się czuli pominięci, lecz wszyscy będą mogli czuć się wezwani do uczestniczenia w rozwijaniu wspólnego dobra na kontynencie i na całym świecie.

8. W tej perspektywie wiele można oczekiwać od katolickich uniwersytetów Europy, które nie omieszkają rozwijać pogłębionej refleksji nad różnymi aspektami tak żywej problematyki. Także obecny kongres z pewnością wnieśli swój cenny wkład w te poszukiwania.

Modląc się o światło i wsparcie Boże dla każdego z was, przesyłam wszystkim specjalne Błogosławieństwo Apostolskie.

Z Watykanu, 20 czerwca 2002 r.

Źródło: Opoka.org.pl

EPISKOPAT POLSKI

Komunikat z 318. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski

1. Biskupi spotkali się w Bielsko-Białej, aby podziękować Bogu za dar bł. arcybiskupa Józefa Bilczewskiego w pierwszą rocznicą jego beatyfikacji, której dokonał Ojciec Święty w ubiegłym roku we Lwowie. Błogosławiony był wzorem miłości Boga i człowieka. Jako dobry pasterz szczególną opieką otaczał najbiedniejszych, jego stosunki z ludźmi były nacechowane wielkim szacunkiem i życzliwością. W miejscu urodzin błogosławionego w Wilamowicach modliliśmy się o dobrych pasterzy dla naszej Ojczyzny.

2. Zbliża się kolejna pielgrzymka Ojca Świętego Jana Pawła II do Ojczyzny. Obecna pielgrzymka jest krótsza niż wcześniejsze i odbywać się będzie w Łagownikach, Krakowie, oraz Kalwarii Zebrzydowskiej. Ojciec św. pielgrzymując do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia pragnie podkreślić, jak wielkim darem dla nas jest Miłosierdzie Boga oraz zachęcić, abyśmy sami innych obdarzali miłosierdziem. Choć Ojciec św. będzie tylko w kilku miejscach, mamy świadomość, że przyjeżdża do każdego z nas, do tych, którym bliska jest jego posługa pielgrzyma miłości i nadziei. Czas poprzedzający pielgrzymkę jest dla nas dobrą okazją do ponownego odkrycia przesłania Ojca św. po to, aby zobaczyć, jak żyjemy Jego przesłaniem w życiu codziennym i społecznym. Zapraszamy wszystkich do towarzyszenia Ojcu św. w Jego pielgrzymowaniu zarówno poprzez udział w spotkaniach jak też i modlitwę w intencji owocności pielgrzymki.

3. Trudna sytuacji gospodarcza i społeczna winna zachęcić katolików świeckich do poszukiwania nowych rozwiązań, które choć po części ulżą doli ludzi biednych, pozbawionych możliwości pracy. Pojawiające się inicjatywy pomocy w wielu diecezjach niosą nadzieję, że jest jeszcze wiele możliwości rozwiązywania problemów gospodarczych i społecznych, które można wykorzystać. Nie wyczerpaliśmy jeszcze wszystkich możliwości pomocy najbiedniejszym. Zachęcamy członków Akcji Katolickiej, Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich do wytrwałej pracy na rzecz potrzebujących.

4. Zbliża się czas letniego wypoczynku. Jest to okazja do zregenerowania sił na cały rok. Zachęcamy do tego, aby w okresie wakacji skorzystać z wszelkich możliwości odnowy duchowej, jakie są proponowane przez parafie, ośrodki dusz-

pasterskie w miejscach, gdzie wypoczywają wczasowicze oraz organizacje pielgrzymek. Księża duszpasterzy ośrodków wczasowych zachęcamy, aby przygotowali informację o działalności swoich placówek. Jedną z form odnowy duchowej jest rozwijający się ruch pielgrzymkowy. Nie wszyscy mają dziś możliwość wyjazdu i wypoczynku, wielu z powodów trudności finansowych będzie musiała wakacje spędzić w miejscu zamieszkania. Zachęcamy wszystkich, którzy mają takie możliwości, aby umożliwili wypoczynek osobom najbardziej potrzebującym, szczególnie dzieciom i młodzieży z rodzin najbardziej potrzebujących.

Z okazji kończącego się roku szkolnego biskupi pragnę podziękować nauczycielom, katechetom za ich wysiłek na rzecz kształcenia i wychowywania młodego pokolenia.

Powierając naszą Ojczyznę Bogu za wstawiennictwem błogosławionego arcybiskupa Józefa Bilczewskiego oraz Maryi naszej Matki z serca udzielmy błogosławieństwa.

Podpisali Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 318. Zebraniu Plenarnym Konferencji
Episkopatu Polski

Bielsko-Biała, 13 czerwca 2002 r.

Komunikat Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski

Rada Stała zebrana w Przemyślu w imieniu Konferencji Episkopatu Polski wyraziła ogromną wdzięczność Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II za trud Jego ostatniej pielgrzymki do naszej Ojczyzny. Mając w żywej pamięci niezapomniane dni papieskich nawiedzin, pragniemy z całego serca podziękować Ojcu Świętemu za ukazanie nam na nowo bogactwa tajemnicy Bożego Miłosierdzia. Orędzie to jest wielkim przesłaniem na początek nowego tysiąclecia nie tylko dla nas Polaków ale dla całego świata. W Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach uczestniczyliśmy w doniosłym akcie zawierzenia świata Bożemu Miłosierdziu.

Dziękujemy Ojcu Świętemu za beatyfikację czterech świadków miłosierdzia: Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, arcybiskupa Warszawy, Jana Beyzyma, jezuitę, „posługiwacza trędowatym”, Jana Balickiego, kapłana oraz Sancji Janiny Szymkowiak, serafitki. Są oni dla nas przykładami jak można w duchu miłosierdzia służyć potrzebującym.

Na słowa uznania i wdzięczności zasługują pielgrzymi, którzy nie szczędząc trudu, tak licznie przybyli na spotkanie z Ojcem Świętym, dając tym wyraz miłości i przywiązania do Piotra naszych czasów. Dziękujemy Archidiecezji Krakowskiej oraz wszystkim służbom za wysiłek związany z organizacją papieskiego spotkania i gościnne przyjęcie tak licznej rzeszy pielgrzymów.

Obecnie trzeba się zastanowić nad tym jak bogactwo papieskiego nauczania o Bożym Miłosierdziu wprowadzić w życie codzienne, aby być wiernymi łasce danej nam od Pana. Zapraszamy zatem wszystkich do pogłębionej lektury tekstów przesłania, które jeszcze bardziej uwarzą nas na potrzeby ubogich. Już dziś okazujmy miłosierdzie wobec naszych braci w Czechach, w Niemczech, Austrii, a także i w Chinach, którzy doświadczyli wielkiej tragedii powodzi.

Bożemu Miłosierdziu polecamy wszystkie ważne problemy, którymi żyje obecnie nasza Ojczyzna. Z wdzięcznością myślimy o rolnikach, którzy z takim mozolem i oddaniem zbierają tegoroczne plony ziemi, troszcząc się o to, aby nie się nie zmarnowało. Módlmy się, aby szanowano ich pracę i traktowano ją sprawiedliwie. Zawierzamy Bożemu Miłosierdziu dzieci i młodzież, które za kilka dni rozpoczną nowy rok szkolny. Zachęcamy młodych braci i siostry, aby z nowym zapalem podjęli trud pogłębiania swojej wiedzy, łącząc go z wysiłkiem dojrzewania w wierze.

Pamiętamy również o zbliżających się wyborach samorządowych. Już teraz powinniśmy się zastanowić nad kandydatami na radnych, wójtów, burmistrzów oraz prezydentów miast, którzy będą potrafili w swojej pracy łączyć profesjonalizm w działalności samorządowej z moralnością inspirowaną nauką społeczną Kościoła.

W przededniu Uroczystości Matki Bożej Częstochowskiej modlimy się za Jej przyczyną w intencji Kościoła w Polsce, polecając Opatrzności nowe wyzwania stojące przed nami.

Podpisali: członkowie Rady Stałej
Konferencji Episkopatu Polski na czele
z Księdzem Prymasem

Przemyśl, 25 sierpnia 2002 r.

BISKUP SIEDLECKI

**Ingres do Katedry Siedleckiej
J.E. Zbigniewa Kiernikowskiego
Biskupa Siedleckiego
7 Czerwca 2002 r.**

Przebieg uroczystości

1. Godz. 17.00 – procesja liturgiczna z Kurii Diecezjalnej do Katedry.
2. Liturgiczne powitanie Pasterza Diecezji na progu kościoła katedralnego przez miejscowego proboszcza. Biskup Siedlecki całuje Krzyż i kropi wodą święconą siebie i wiernych. Chór śpiewa: *Ecce sacerdos magnus...*
3. Procesja wchodzi do Katedry, koncelebransi i główny celebrans z asystującymi diakonami całują ołtarz. Następuje okadzenie ołtarza.
4. Biskup Siedlecki udaje się do przbiterium, gdzie zajmuje miejsce poza tronem. Czyni znak Krzyża i pozdrawia wiernych pozdrowieniem liturgicznym.
5. Metropolita Lubelski, Ks. Arcybiskup Józef Życiński prosi Kanclerza Kurii Siedleckiej o odczytanie dokumentu nominacyjnego. Wszyscy uczestnicy liturgii słuchają stojąc, na zakończenie wypowiadają aklamację: *Bogu niech będą dzięki.*
6. Słowo Ks. Arcybiskupa Józefa Kowalczyka, Nuncjusza Apostolskiego w Polsce.
7. Przekazanie pastorału Biskupowi Siedleckiemu.
8. Powitanie przez Ks. Biskupa Henryka Tomasika.
9. Przemówienia powitalne przedstawicieli diecezji:
  - dzieci
  - młodzież
  - rodzice
  - władze cywilne
  - siostry zakonne
  - kapłani
10. Homagium przedstawicieli duchowieństwa i świeckich. Podczas homagium śpiewa Chór Katedralny.
11. Hymn: *Chwała na wysokości Bogu*
12. Liturgia Słowa
13. Homilia Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego
14. Wyznanie Wiary

15. Modlitwa Powszechna
16. Procesja z darami
17. Liturgia Eucharystyczna
18. Po Komunii Świętej hymn *Te Deum*
19. Słowo Prymasa Polski Ks. Kard. Józefa Glempa
20. Błogosławieństwo pasterskie kończące uroczystość Ingresu
21. Agapa na dziedzińcu Kurii Diecezjalnej dla wszystkich uczestników Ingresu.

Słowo Biskupa Siedleckiego do proboszczów.

Czcigodny Księżu Proboszczu !

Kieruję do Księdza Proboszcza i wszystkich Parafian słowo pozdrowienia w Chrystusie Panu. Czynię to w atmosferze mojego Ingresu do Katedry Siedleckiej. Tym, którzy uczestniczyli w Ingresie, dziękuję bardzo za ten wymowny gest jedności. Wszystkim dziękuję za modlitwę i wszystkie inne przejawy życzliwości i gotowości współpracy okazane mi już teraz i za te, z którymi się spotkam. Dziękuję za Msze święte odprawiane w moich intencjach. Szczególnie za parafialne Msze święte w dniu mojej konsekracji biskupiej w Rzymie.

Na rozpoczęcie mojej posługi kieruję List Pasterski do wszystkich Diecezjan. Chcę w ten sposób nawiązać w miarę możliwości bezpośredni kontakt z każdym wiernym naszej Diecezji i konkretnie każdym wiernym Parafii, w której posługuje Ksiądz Proboszcz. W związku z tym proszę Księdza Proboszcza o pomoc, aby ten list, który dzisiaj dociera do Księdza Proboszcza w ilości odpowiadającej liczbie rodzin czy ognisk domowych w Parafii, był dostarczony do każdego Domu i tym samym był dostępny dla każdego Parafianina. Naturalnie list jest do rozprowadzenia nieodpłatnie i nie ma z tym związanych żadnych innych kosztów. Sądzę, że będzie najbardziej stosowne, aby podać ten list podczas najbliższej, X Niedzieli, tj. 9 czerwca przedstawicielom wszystkich rodzin po Mszy św. Tym zaś, którzy z różnych względów nie będą obecni w tę Niedzielę w Parafii, można podać w inny sposób - na przykład przez dzieci uczęszczające do szkoły czy na katechizację.

Bardzo mi zależy, aby wszyscy Diecezjanie zapoznali się z treściami tego listu. Będę też bardzo wdzięczny Księdzu Proboszczowi nie tylko za ułatwienie rozprowadzenia tego listu, ale także za przybliżanie Parafianom jego treści, co Ksiądz Proboszcz może czynić przy różnych okazjach.

List jest napisany w oparciu o Liturgię Słowa X Niedzieli zwykłej. Można więc według uznania Księdza Proboszcza - odczytać fragmenty tego listu podczas niedzielnej Eucharystii.

za życzliwe podjęcie tej mojej prośby dziękuję bardzo Księdzu Proboszczo-

wi. Przesyłam Księdzu Proboszczowi i wszystkim Parafianom pozdrowienie w Chrystusie Panu i pasterskie błogosławieństwo.

+
Biskup Siedlecki

W Uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa
W dzień Ingresu do Katedry Siedleckiej
7 czerwca 2002 roku

Biskup Siedlecki Zbigniew Kiernikowski do Ofiar wypadku nad Ballatonem i ich Rodzin

Drodzy w Chrystusie Panu!

Wiadomość o wypadku autokaru pielgrzymkowego w nocy 1 lipca dotknęła nas wszystkich. Skierowaliśmy zaraz do Boga modlitwy za pośrednictwem Matki Bożej w Kodniu w dniu 2 lipca. To wydarzenie wzbudza w naszych sercach współczucie wobec tych, którzy zostali poszkodowani. Z naszej Siedleckiej Diecezji zginęło 13 osób. Wśród nich Ks. Kanonik Jerzy Górski, Proboszcz Parafii Św. Józefa z Siedlec. Pozostałe Osoby pochodziły z Parafii: Konstantynów, Jabłoń, Geś, Wisznice, Włodawa, Parczew i Biała Podlaska.

Polecamy Bożemu Miłosierdziu tych, którzy stracili życie. Żywimy jednocześnie nadzieję, że ta nagła i niespodziana śmierć, która ich spotkała w tak specyficznych okolicznościach, była dla nich prawdziwym przejściem do Pana. Była to bowiem pielgrzymka, w której uczestnicy szukali spotkania Pana Boga oraz pogłębienia związku z Nim. To prawda, że ziemskie życie człowieka stanowi dla każdego nieporównywalną wartość. Nie jest ono jednak wartością samą w sobie. Dla nas wierzących jest ono przede wszystkim darem danym i zadaniem człowiekowi przez Stwórcę. Ostatecznie nasze życie należy do samego Stwórcy.

Skoro nasze życie jest darem, to przez całe nasze ziemskie życie potrzebujemy wzrastania w świadomości, że każdy człowiek musi je zwrócić! Dobrze jest, gdy je zwraca jako dar rozwinięty i wykorzystany podczas lat ziemskiego życia przez współpracę z łaską Bożą i wszystkimi innymi darami. Jestem przekonany, że wszystkim uczestnikom pielgrzymki zależało na głębszym poznaniu tych tajemnic współpracy z łaską Bożą i pomnażaniu w sobie bogactwa Bożych darów. To stanowi główny motyw chrześcijańskiego życia. Wobec tego jako chrześcijanie - mimo bólu i pytań, jakie w takich okolicznościach się rodzą - wierzymy, że było to ich właściwe przejście do Pana i że nastąpiło u nich zwrócenie daru ziemskiego życia, by cieszyć się niezamącanym związkiem i komunią z Dawcą 7ycia na wieczność.

W tym, po ludzku tragicznym, kontekście jawi się więc nam światło chrześcijańskiej prawdy o pełnym życiu i o prawdziwym jego wymiarze. To światło i takie pojęcie życia skłania nas - nawet w tak bolesnych chwilach - do wdzięczności wobec Boga, który w Chrystusie Jezusie, wydanym na śmierć, ukrzyżowanym i zmartwychwstałym, dał nam nadzieję zmartwychwstania i życia wiecznego.

Obejmujemy modlitwą i współczuciem tych, którzy zostali zranieni na ciele i przeżyli głęboki duchowy wstrząs, a także ich Rodziny podobnie jak Rodziny Osób zmarłych. Wierzymy, że te trudne i bolesne przeżycia oraz ich konsekwencje zostaną uleczone i staną się okazją do głębszego wchodzenia w siebie i rozumienia siebie przed Bogiem i przed drugim człowiekiem, właśnie dzięki wyzwalaniu solidarności i pomocy oraz przeżywaniu ściślejszej komunii.

W związku z tym wydarzeniem proszę Księży Proboszczów i wszystkich Duszpasterzy, aby w pierwszy piątek miesiąca lipca (5.07.2002) zostały odprawione Msze Święte i nabożeństwa w intencji Zmarłych i Poszkodowanych. Niechaj nasza wspólna modlitwa zjednoczy nas wokół tego cierpienia, jak również uwrażliwi na każde cierpienie i na każdego potrzebującego człowieka. Zachęcam także, by w tych intencjach składać duchowe ofiary oraz spełniać dobre uczynki wobec potrzebujących. Jest to bowiem wezwanie i okazja dla nas wszystkich, byśmy - składając do wspólnego skarbcza dobroci nasze dobre odruchy serca ku drugiemu człowiekowi i konkretne dobre uczynki wobec potrzebujących - sami więcej uwierzyli w moce dobroci złożone przez Pana Boga w nasze serca i byli bardziej do Niego podobni. Wtedy też sami doświadczymy, że nawet trudne i bolesne wydarzenia mogą stać się okazją do przemiany i ubogacenia naszych serc i naszych postaw.

Proszę szczególnie Duszpasterzy i Wiernych parafii, z terenu których pochodzą osoby poszkodowane, aby objęli je troskliwą opieką i pomocą, zwłaszcza tam, gdzie w grę wchodzi dobro dzieci. Będę też wdzięczny za sygnalizowanie mi najbardziej trudnych przypadków i wskazanie mi sposobów pospieszenia z pomocą, gdzie najbardziej jej potrzeba.

Pan Bóg, który stworzył nas na swój obraz i podobieństwo, chce naszego dobra. Niechaj ta świadomość oraz gotowość niesienia pomocy przyczynią się do tego, byśmy lepiej rozumieli i właściwiej przyjmowali wszelkie trudne i bolesne wydarzenia a dzięki temu bardziej zbliżali się do Boga i do siebie nawzajem.

Maryja, Matka Kościoła i Wspomożycielka Wiernych, niechaj nas wspomaga w rozumieniu planów i zamysłów Boga, tak jak towarzyszyła Swemu Synowi aż pod krzyż, i niechaj ma nas wszystkich w swojej opiece.

Z Chrystusowym pozdrowieniem i głębokim współczuciem.

+
Biskup Siedlecki

Siedlce, 4 lipca 2002 r.

Siedlce, 12 lipca 2002 r.

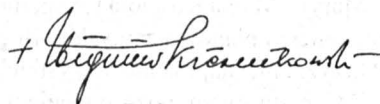
Apel Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego o pomoc osobom dotkniętym ciężkim, losowym nieszczęściem.

Przed rokiem, także 12 lipca, Ksiądz Biskup Henryk Tomasik, Wikariusz Generalny, dostrzegając nieszczęścia wielu ludzi w Gdańsku, skierował do Was, Drozdzy Diecezjanie, apel o modlitwę i pomoc powodzianom. Wasza odpowiedź była wtedy wspaniała. Oprócz modlitwy okazaliście wielką hojność, wyrażoną w ofiarach pieniężnych i darach rzeczowych.

Rok bieżący przynosi inne nieszczęścia; tragiczne wypadki drogowe, pożary, ciężkie choroby wymagające długiego i kosztownego leczenia. Dotykają one ludzi żyjących blisko nas, bo mieszkających w naszej diecezji. Szczególnie tragiczny był wypadek, głównie naszych diecezjan na Węgrzech, o czym pisałem do Was w specjalnym liście.

Pragnę podziękować Duszpasterzom i Wam Bracia i Siostry za solidarność z przeżywającymi takie tragedie, wyrażoną w modlitwie, w licznych udziałach w pogrzebach i organizowaniu spontanicznej pomocy, przeważnie przez najbliższych.

Dzisiaj zwracam się do Wszystkich Duszpasterzy i Diecezjan z apelem i prośbą o utworzenie rodzaju funduszu na pomoc mieszkańcom naszej diecezji dotkniętym ciężkim, niespodziewanym nieszczęściem. Fundusz ten powstałby z ofiar zebranych w najbliższym czasie. Polecam dlatego Duszpasterzom przeprowadzić zbiórkę ofiar do puszek w niedzielę 21 lub 28 lipca br., przy wszystkich kościołach parafialnych i kaplicach. Funduszem tym będzie zarządzać Caritas Diecezji Siedleckiej, która powołana została do niesienia pomocy potrzebującym w naszej diecezji. Wiem, że wszystkich potrzeb w tym zakresie nie zaspokoją zebrane ofiary, lecz Chrystus wskazał nam, że liczy się każdy, nawet bardzo drobny gest dobroci na miarę naszych możliwości, choćby podanie kubka wody spragnionemu. Dla nas wierzących okazanie pomocy bliźniemu jest także okazaniem miłości Chrystusowi, gdyż On powiedział: *co uczyniliście jednemu z braci najmniejszych mnieście uczynili.*

Biskup Siedlecki

BISKUP SIEDLECKI

Siedlce, 15 lipca 2002 r.

L.dz. 642/2002

DEKRET

Zgodnie z poleceniem 318 Plenarnej Konferencji Episkopatu Polski, niniejszym dekretem podaję do wiadomości jako obowiązujące nowe sformułowanie przykazań kościelnych z wykładnią dla IV przykazania, które zostały zaaprobowane przez Stolicę Apostolską.

I. NOWE SFORMUŁOWANIE PRZYKAZAŃ KOŚCIELNYCH

1. W niedziele i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, a w okresach pokuty powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

II. WYKŁADNIA DLA IV PRZYKAZANIA

Wszyscy wierni obowiązani są czynić pokutę. Dla wyrażenia tej pokutnej formy pobożności chrześcijańskiej Kościół ustanowił dni i okresy pokuty. W tym czasie chrześcijanin powinien szczególnie praktykować czyny pokutne służące nawróceniu serca, co jest istotą pokuty w Kościele. Powstrzymywanie się od zabaw pomaga w opanowaniu instynktów i sprzyja wolności serca.

- Czynami pokutnymi są: modlitwa, jałmużna, uczynki pobożności i miłości, umartwienie przez wierniejsze pełnienie obowiązków, wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych i post.
- Czasem pokuty w Kościele są poszczególne piątki całego roku i czas wielkiego postu.
- Wstrzeźliwość obowiązuje wszystkich, którzy ukończyli 14 rok życia we wszystkie piątki i Środę Popielcową.
- Post obowiązuje w Środę Popielcową i w Wielki Piątek wszystkich między 18 a 60 rokiem życia.
- Uzasadniona niemożliwość zachowania wstrzeźliwości w piątek domaga się od chrześcijanina podjęcia innych form pokuty.

- Powstrzymywanie się od zabaw obowiązuje we wszystkie piątki i w czasie wielkiego postu.

Nowe sformułowanie przykazań kościelnych należy umieścić w wydawnictwach katolickich, podręcznikach katechetycznych i modlitewnikach.

Ks. Franciszek Dudka
Kancelarz

Biskup Siedlecki

SŁOWO PASTERSKIE na 17 niedzielę zwykłą o potrzebie trzeźwości w życiu ludzkim (28. VII 2002)

Umiłowani w Chrystusie Panu,

dziękujemy Panu Bogu w tym roku za to, że mogliśmy wcześniej rozpocząć żniwa, co nam daje nieco więcej wolnego czasu w sierpniu, abyśmy ze spokojem i duchową radością mogli włączyć się w nasze polskie pielgrzymowanie na Jasną Górę i do innych sanktuariów maryjnych, z których obecności we wszystkich częściach Polski bardzo się radujemy.

Mamy też okazję łączyć się duchowo z Ojcem Świętym, który w tych dniach przebywa na spotkaniu z młodzieżą w Toronto, oraz w Meksyku i Gwatemali. Co więcej, czujemy potrzebę solidniejszego przygotowania duchowego na czas pobytu Jana Pawła II w Krakowie i Kalwarii Zebrzydowskiej. Tyle razy spotykaliśmy się z Ojcem Świętym, ale mamy wątpliwości i powinniśmy je mieć, czy z uwagą i życzliwością podejmowaliśmy Jego nauczanie, zachęty i rady.

Przed nami jest miesiąc maryjnych świąt i historycznych dat, znaczących w dziejach Polski; miesiąc, podczas którego nie powinno nas brakować na modlitwie i poważnej refleksji, do której zmuszają nas również zbliżające się wybory samorządowe.

Episkopat Polski mając to wszystko na względzie zachęca nas do miesięcznego przynajmniej powstrzymania się od spożywania napojów alkoholowych. Trzeźwość jest nam potrzebna jak chleb i woda dla ratowania życia. Trzeźwości nigdy nie było i nie będzie za dużo. Zawsze jest na nią zapotrzebowanie w życiu osobistym i rodzinnym, w pracy i nauce, w rolnictwie i w produkcji przemysłowej, w zarządzaniu i wykonywaniu obowiązków, w kierowaniu samochodami i maszynami rolniczymi.

Niech nam nie zabraknie odwagi do chętnego i życzliwego przyłączenia się do apelu Kościoła. Chcemy liczyć i to bardzo na pomoc całej naszej Młodzieży, a zwłaszcza harcerek i harcerzy, dziewcząt i chłopców z chrześcijańskich organizacji młodzieżowych. Będzie czymś niesłychanie wymownym, jeżeli ten apel o trzeźwość przez abstynencję w tym miesiącu poprą Bracia i Siostry prawosławni i protestanci. Ufamy w szczerą współpracę wszystkich wierzących w Pana Boga i tych, którzy Go szukają. Chodź przecież o dobro człowieka.

Karol Wojtyła w dramacie pt. „Bat naszego Boga” mówi: „W każdym z nas tkwi człowiek wymienny jak pieniąż i człowiek niewymienny, najgłębszy, wiadomy tylko sobie samemu”. Niech nasze modlitwy sierpniowe, niech nasza abstynencja z miłości do człowieka podejmowana, pozwoli wszystkim siostram i braciom stać się duchowo zintegrowanymi, niewymiennymi, wpatrzonymi w prawdę, podążającymi ku dobru!

Niestety, czasami wydaje się, że wśród nas jest coraz więcej ludzi wymiennych „jak pieniąż”, dla których własna godność i odpowiedzialność, troska o wychowanie nowych pokoleń - przestają mieć większe znaczenie. A uzależnienie alkoholowe właśnie do tego prowadzi.

Nie tłumaczmy się trudnymi czasami. Gdzie bowiem więcej kłopotów, tam powinno być więcej trzeźwości. Inaczej grzech będziemy dodawać do grzechu, a zło będzie rodziło następne zło.

Przypatrzmy się królowi Salomonowi, który otrzymał szczególną łaskę u Pana, ponieważ mógł prosić o cokolwiek. Okazuje się, że Pan Bóg znał dobrze jego wnętrze. Wiedział, komu zaufał. Salomon prosi o mądrość, mówiąc: „*Racz więc dać Twemu słudze serce pełne rozsądku do(...) rozróżniania dobra i zła*”.

I dar ten otrzymał, podobnie jak my. O tym nam przypomina św. Paweł w Liście do Rzymian: „*Bracia: Wiemy, że Bóg z tymi, którzy Go miłują, współdziała we wszystkim dla ich dobra...*”. Jeżeli nam nie dostaje czegoś, to znak, że albo nie wiemy o tym, czyli zapominamy, albo nie miłujemy Pana Boga. Rozważmy to w naszych sercach, żeby nie marnować tak wielkich darów Bożych.

Bądźmy podobni do tych ludzi, o których mówi dzisiejsza Ewangelia. Oni nie wahali się, kiedy znaleźli coś cennego. Do takich ludzi jest podobne Królestwo niebieskie. Do nich wreszcie i my będziemy mogli się upodobnić, gdy będziemy miłowali Pana Boga, odróżniali dobro od zła i opowiadali się za dobrem.

Niech zachowanie abstynencji sierpniowej będzie swego rodzaju sprawdzianem tego, w jakiej mierze przyczyniamy się do odnowy moralnej naszego społeczeństwa i odpowiedzią na pytanie o to, jakimi jesteśmy ludźmi: wymiennymi jak pieniąż, czy niewymiennymi i odpowiedzialnymi.

Nasze dobre postanowienia na cały miesiąc sierpień powtarzajmy w codziennym pacierzu, pamiętajmy o nich w czasie świąt i niedziel. Niech się utrwala poprzez słowa dzisiejszej modlitwy, już na początku Mszy św. odmówionej, którą obecnie z większym duchowym przeżyciem powtórzmy:

„Boże, Obrońco ufających Tobie, bez Ciebie nic nie jest mocne ani święte, okaż nam swoje wielkie miłosierdzie i spraw, abyśmy pod Twymi rządami i Twoim przewodnictwem dobrze używali rzeczy przemijających, nieustannie ubiegając się o dobra wieczne”. Amen.

(-) *Bp Antoni Dydycz*
Przewodniczący Zespołu Apostolstwa
Trzeźwości przy K.E.P.

Do wykorzystania w ostatnią niedzielę lipca.

Biskup Siedlecki

Siedlce, 20 lipca 2002 r.

Zaproszenie na XXII Pieszą Pielgrzymkę Podlaską na Jasną Górę

Umiłowani w Chrystusie Panu!

Zaledwie kilka dni dzieli nas od momentu, kiedy to już po raz XXII na szlak wyruszy nasza diecezjalna Pielgrzymka. Pragnę zwrócić się do Was wszystkich Drodzy Bracia i Drogie Siostry, a w szczególności do Kochanej Młodzieży, ze słowami serdecznej zachęty - weźcie udział we wspólnym wędrowaniu do tronu Pani Jasnogórskiej. Ci, którym pozwalają warunki życia i zdrowia, którzy mają w sercu może jeszcze nie sprecyzowane pragnienie, mówię - niech się nie wahają, lecz wielkodusznie złożą Bogu dar swego czasu i trudu.

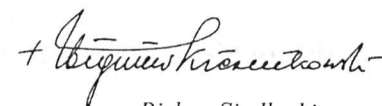
Pieszą pielgrzymka niesie ze sobą wielką szansę na duchową odnowę. Parę lat temu, Ojciec Święty Jan Paweł II napisał w bulli ogłaszającej Rok Jubileuszowy, że pielgrzymka „jest symbolem indywidualnej wędrówki człowieka wierzącego śladami Odkupiciela: jest praktyką czynnej ascezy i pokuty za ludzkie słabości, wyraża nieustanną czujność człowieka wobec własnej ułomności i przygotowuje go wewnętrznym do przemiany serca” (IM 7). Ów pokutny wymiar pielgrzymowania zasługuje na uwagę również w związku z treścią dzisiejszej Ewangelii, bo przecież duchowe oczyszczenie jest warunkiem sukcesu w poszukiwaniu drogocennej perły Bożego życia (por. Mt 13, 45).

Przygotowania organizacyjne do Pielgrzymki trwają już od dłuższego czasu. Dziękuję przy tej okazji wszystkim Osobom, które w te przygotowania są zaangażowane, zarówno kapłanom jak i świeckim.

Pragnę też gorąco pozdrowić wiernych, którzy włączają się w akcję duchowego pielgrzymowania. Zdaję sobie sprawę z tego, że nie wszyscy mogą wyruszyć na szlak, ale ten gest duchowej jedności z pątnikami, ofiarowany dar modlitwy, jest pięknym przejawem żywego uczestnictwa we wspólnocie Kościoła.

Wam, Drodzy Pielgrzymi życzę, by wędrowanie na Jasną Górę było okazją do głębokich religijnych przeżyć, piękną lekcją miłości bliźniego, powiewem prawdziwej radości. Polecam Waszym modlitwom sprawy całej wspólnoty diecezjalnej.

Prosząc Matkę Bożą Częstochowską o wstawiennictwo, wszystkim pielgrzymom przesyłam pasterskie błogosławieństwo.

Biskup Siedlecki

W XVII Niedzielę RP 2002
28 lipca 2002 r.

Siedlce, dnia 2 sierpnia 2002 r.

Zachęta Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego do udziału w VIII Pielgrzymce Ojca Świętego Jana Pawła II do Ojczyzny

Zbliża się kolejna Pielgrzymka naszego wielkiego Polaka, Papieża Jana Pawła II do Ojczyzny. Będzie ona okazją do spotkania tysięcy pielgrzymów przybyłych na tę uroczystość z całego kraju i spoza jego granic. Hasłem obecnej Pielgrzymki są słowa: „Bóg bogaty w miłosierdzie”.

Ojciec Święty dokona poświęcenia sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach i będzie przewodniczył uroczystościom jubileuszowym w Kalwarii Zebrzydowskiej. Centralna Msza Święta odbędzie się na Błoniach Krakowskich, 18 sierpnia, o godz. 10⁰⁰. Podczas tej Eucharystii Papież wyniesie na ołtarze czworo Polaków: ks. abpa Szczęsnego Felińskiego, ks. Jana Wojciecha Balickiego (bliźniego krewnego ks. prałata Leona Balickiego - budowniczego Kościoła p. w. św. Józefa w Siedlcach), ks. Jana Bejzima - misjonarza, który pracował wśród trędowatych oraz siostrę zakonną Sancję Szymkowiak.

Na tę uroczystość zorganizowano specjalny pociąg z Siedlec do Krakowa i z powrotem. Odjedzie on z dworca kolejowego w Siedlcach 17 sierpnia (w sobo-

te) o godz. 21⁰⁰. Planowany powrót z Krakowa około godz. 18⁰⁰, w niedzielę, po skończonych uroczystościach. (Cena biletu w obie strony wynosi 32 zł). Dyrekcji PKP w Siedlcach składam za to serdeczne podziękowanie. Zgłoszenia przyjmują wszystkie parafie.

Wydaje się, że jest to wyjątkowa szansa spotkania się jeszcze z naszym polskim Papieżem. Zachęcam wszystkich moich diecezjan duchownych i świeckich do skorzystania z tych ułatwień i do licznego udziału w historycznym spotkaniu z Piotrem naszymi czasów.

Biskup Siedlecki

Biskup Siedlecki zaprasza na uroczystości jubileuszowe

1. Liturgia XXI niedzieli zwykłej prowadzi nas w kierunku wspólnotowego uwielbienia mądrości Bożej. Za świętym Pawłem wyznajemy: „*O głębokości bogactw, mądrości i wiedzy Boga! Jakże niezbadane są Jego wyroki i nie do wysłędzenia Jego drogi*” (Rz 11,33).

Boża mądrość przygotowywała przyjście Mesjasza oraz Jego misję. To Odkupiciel zmieni bieg i znaczenie historii ludzkości: „... *gdy on otworzy, nikt nie zamknie, gdy on zamknie, nikt nie otworzy*” (Iz 22,22).

„*Ojciec(...), który jest w niebie*” (Mt 16,17) objawia człowiekowi wielkie tajemnice wiary. Dzięki temu człowiek może złożyć wyznanie wiary tak, jak uczynił to święty Piotr: „*Ty jesteś Mesjasz, Syn Boga żywego*” (Mt 16,16).

Jezus Chrystus stawia każdemu z nas to bardzo ważne pytanie: „*A wy za kogo mnie uważacie?*” (Mt 16,15). Jest to pytanie o naszą wiarę, o jej jakość. Zawierzenie Chrystusowi, życie sakramentalne, modlitwa, słowa i czyny kształtują naszą indywidualną odpowiedź człowieka, którą dajemy Zbawicielowi.

Na tej drodze potrzebne są nam żywe wzory.

Najpiękniejszym przykładem żywej, głębokiej wiary jest Najświętsza Maryja Panna. „*Błogosławiona jesteś, któraś uwierzyła, ...*” (Łk 1,45) - powie, pod natchnieniem Ducha Świętego, święta Elżbieta.

2. Maryja jest obecna w historii Chrystusa, Kościoła i każdego z nas. Nasi praojcowie, trwając mężnie w wyznawaniu wiary, z wielką miłością zwracali się do Matki Najświętszej. Ważnym świadectwem tej pobożności jest historia sanktuariów maryjnych w naszej Diecezji.

W bieżącym roku obchodzimy **75 rocznicę powrotu Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej, 75 rocznicę powrotu Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej oraz 20 rocznicę koronacji Obrazu Matki Bożej w Woli Gulowskiej.**

Historia naszych sanktuariów jest ściśle związana z historią Ojczyzny i Kościoła w Polsce. Car Aleksander II, ukazem z dnia 22 maja 1867 roku, skasował Diecezję Podlaską Biskup Beniamin Szymański został internowany i wywieziony do Łomży. Rząd rosyjski w 1875 roku zagarnął, obok wielu innych, kościoły w Kodniu i w Leśnej Podlaskiej.

Obraz Matki Bożej Kodeńskiej 2 sierpnia 1875 roku został wywieziony do Częstochowy. Obraz Matki Bożej Leśniańskiej był przechowywany w Łomży.

Po odzyskaniu wolności przez Polskę została wskrzeszona Diecezja Podlaska. Biskup Henryk Przeździecki - wśród wielu ważnych inicjatyw duszpasterskich - podjął starania o sprowadzenie Obrazów Matki Bożej Kodeńskiej i Leśniańskiej.

Niezwykle uroczysty charakter nadano pracom związanym ze sprowadzeniem Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej. Powołany został „*Komitet Uroczystego Wprowadzenia Cudownego Obrazu Matki Boskiej Kodeńskiej do Kodnia* ...

W skład Komitetu weszli m.in.:

Kardynał Aleksander Kakowski, Arcybiskup Warszawski,
Kardynał August Hlond, Prymas Polski,
Książe Adam Sapieha, Arcybiskup Metropolita Krakowski,
Maciej Rataj, Marszałek Sejmu,

Marszałek Józef Piłsudski i inni przedstawiciele Episkopatu oraz Władz Państwowych. Protektorat nad Komitetem objął Prezydent Ignacy Mościcki.

Biskup Henryk Przeździecki napisał w liście pasterskim: „Z Częstochowy Cudowny Obraz Matki Boskiej Kodeńskiej wywieziony został do Warszawy. Tutaj, odnowiony przez profesora Jana Rutkowskiego, po raz pierwszy wystąpił publicznie na Zamku Królewskim podczas uroczystości wręczania przez prezydenta Rzeczypospolitej, Ignacego Mościckiego, biretu kardynalskiego Kardynałowi Wawrzyńcowi Lauri.

Wygnaną ze swej świątyni Kodeńskiej wraca do niej i pierwszy jej krok, za zrządzeniem Opatrzności, jako Królowej Polski, na Zamek Królewski, i to w chwili gdy Prezydent Polski, wykonując przywilej, dawany monarchom chrześcijańskim, wkłada nowomianowanemu kardynałowi biret na głowę!

Niezbadane są wyroki Boże!

W stolicy Polski powinien być przez pewien czas pozostawać Obraz Cudowny Matki Boskiej Kodeńskiej. Niech mieszkańcy stolicy przyjrzą się Tej, która z Kodnia przez lat tyle błogosławiła i z Częstochowy upadające siły prześladowanych podtrzymywała. Niech się do Niej modlą, niech Jej łaski zaznają. Zgodnie z życzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, który stanął na czele komitetu uroczystego sprowadzenia Cudownego Obrazu Matki Boskiej do Kodnia, zgodziliśmy się, aby Obraz ten pozostawał w Warszawie do chwili włożenia biretu kardynał-

skiego na arcybiskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego, Kardynała Augusta Hlonda”- napisał Biskup Henryk Przeździecki.

Obraz, sprowadzony do Diecezji, przebywał w Siedlcach od 4 lipca do 18 sierpnia 1927 roku. W dniu 18 sierpnia rozpoczęła się uroczysta peregrynacja Obrazu z Siedlec do Kodnia na ramionach naszych praojców. W niedzielę, 4 września 1927 roku, Metropolita Krakowski, Arcybiskup Adam Sapieha przewodniczył uroczystościom dziękczynnym z racji powrotu Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej.

Podczas tej uroczystości 31 osób zostało udekorowanych papieskim orderem „*Pro Ecclesia et Pontifice*” oraz Złotym Krzyżem Zasługi nadanym przez Prezydenta RP. Odznaczenia te otrzymały osoby, które były znane z heroicznego wyznawania wiary. Byli to wierni, którzy zasłynęli z pomocy duszpasterzom w organizowaniu życia religijnego podczas prześladowań prowadzonych przez rząd carski. Osoby te przebywały długie lata w więzieniach. Niektórzy z nich wiele lat spędzili na Syberii.

3. Podobny, uroczysty charakter, miało sprowadzenie Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej.

Po dokładnych badaniach, dekretem z dnia 17 czerwca 1927 roku, Biskup Henryk Przeździecki ogłosił, iż Obraz Matki Bożej Leśniańskiej, przechowywany w klasztorze Sióstr Benedyktynek w Łomży, jest obrazem oryginalnym. Po renowacji, której dokonał profesor Jan Rutkowski - znany z prac konserwatorskich związanych z obrazem M.B Częstochowskiej, M.B Ostrobramskiej oraz M.B Kodeńskiej - obraz został sprowadzony do Siedlec. W dniach: od 16 do 22 września trwały w Siedlcach modlitwy przy Obrazie Matki Bożej Leśniańskiej.

W dniu 22 września rozpoczęła się uroczysta peregrynacja z Siedlec do Leśnej Podlaskiej. Dnia 25 września, z udziałem przedstawicieli Episkopatu i Władz Państwowych, odbyły się w Leśnej uroczystości dziękczynne z racji powrotu Cudownego Obrazu MB Leśniańskiej. Pontyfikalną Mszę Świętą celebrował Biskup Krynicki z Włocławka. Homilię wygłosił Biskup Łukomski z Łomży.

4. Od wspomnianych wydarzeń minęło 75 lat. Wśród nas żyją jeszcze ci, którzy uczestniczyli w uroczystościach powrotu czcigodnych wizerunków na ich właściwe miejsca. Każde pokolenie potrzebuje przypomnienia i uświadomienia sobie tradycji, z której się wywodzi, aby pełniej i właściwie żyć oraz by przekazywać następnym pokoleniom to, co otrzymało jako najcenniejsze. W kontekście wydarzeń na naszej Podlaskiej Ziemi staje się potrzebą serc i wewnętrznym impulsem, by przy okazji 75 rocznicy nie tylko wspomnieć wydarzenia sprzed 75 laty, lecz uczynić naszymi przez odniesienie ich do tego, co nas dzisiaj nurtuje - jakie mamy lęki i jakie nadzieje. Chcemy stanąć dzisiaj przed Panem Bogiem działającym w historii i przed Maryją, która - jako Służebnica Pańska - stała się Pośredniczką Wcielenia Syna Bożego i tym samym 3ego wcielenia się w historię ludzką. Stając

się zaś pod krzyżem także naszą Matką, jest dla nas Pośredniczką w naszej drodze do Boga, i w drodze do pojmowania nas samych i naszych dziejów - historii życia każdego z nas indywidualnie oraz w naszych wspólnotach i społecznościach. Ona - także w swoich czcigodnych wizerunkach - dzieli nasz los i kształtuje go na obraz Boga i według zamysłu Boga.

Wspominając te ważne wydarzenia będziemy wspólnie dziękować Panu Bogu za Matkę Najświętszą, za nasze sanktuaria maryjne oraz za piękne świadectwo wiary naszych praojców.

Pragnę zaprosić Was, Drodzy Bracia i Siostry na jubileuszowe dziękczynienie w naszych sanktuariach.

W dniu **8 września 2002** roku będziemy dziękować za powrót Cudownego Obrazu do Kodnia. Uroczystości zostaną - **od 2 września** - poprzedzone **peregrynacją Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej z Siedlec przez Zbuczyn, Międzyrzec, Białą Podlaską i Terespol do Kodnia.**

W dniu **29 września 2002 roku** odbędą się uroczystości Jubileuszowe w **Leśnej Podlaskiej**. Na te uroczystości szczególnie gorąco zapraszam Rodziny Różańcowe.

Tak jak przed 75 laty nasi praojcowie - tak teraz my, włączymy się w **peregrynację Cudownego Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej z Siedlec przez Mordy, Łosice, Kornicę do Leśnej Podlaskiej. Peregrynacja rozpocznie się w dniu 23 września 2002 roku.**

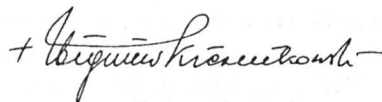
Niezwykle ważnym znakiem religijności naszych rolników jest przywiązanie do Matki Najświętszej. Rolnicy naszej Diecezji tradycyjnie składają dziękczynienie za plony w Sanktuarium Matki Bożej w Woli Gułowskiej. W bieżącym roku wspominamy ponadto 20 rocznicę koronacji Cudownego Obrazu Matki Bożej w Woli Gułowskiej, nazywanej Patronką Żołnierzy Września.

Naszych rolników zapraszam na uroczyste dziękczynienie za plony do Woli Gułowskiej. W **dnia 8 września 2002 roku, w Święto Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, uroczystościom dziękczynnym będzie przewodniczył Ksiądz Biskup Jan Styrna, Krajowy Duszpasterz Rolników.**

W naszych sanktuariach, a wcześniej podczas peregrynacji Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej oraz Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej, wyśpiewamy dziękczynne „*Wielbi dusza moja Pana*” tak, jak czyniła to Matka Najświętsza. Przez pośrednictwo Królowej Podlasia będziemy gorąco błagać Pana Boga o miłosierdzie, o potrzebne łaski dla Kościoła, Ojczyzny i naszej Diecezji. Będziemy także prosić o Boże dary dla każdego z nas, abyśmy całym życiem wyznawali wiarę tak, jak uczynił to Święty Piotr: „*Ty jesteś Mesjasz, Syn Boga Żywego*” (Mt 16,16)

Na te podniosłe uroczystości serdecznie zapraszam Was wszystkich Bracia i Siostry. To zaproszenie kieruję wraz z Biskupem Seniorom Janem i Biskupem Pomocniczym Henrykiem.

Z serca wszystkim błogosławię.

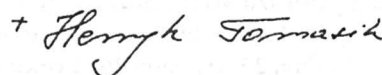

Biskup Siedlecki

Siedlce, 15 sierpnia 2002 r.

Zarządzenie:

List Biskupa Siedleckiego należy odczytać w niedzielę, 25 sierpnia 2002 roku.

Wikariusz Generalny

ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

Siedlce, 24 maja 2002 r.

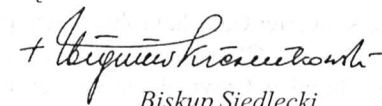
BISKUP SIEDLECKI

L. dz. 367/2002

Jego Ekscelencja
Ksiądz Biskup Dr Henryk TOMASIK
Biskup Pomocniczy Diecezji Siedleckiej

Mając na względzie potrzeby duszpasterskie Diecezji Siedleckiej, zgodnie z kan. 406 Kodeksu Prawa Kanonicznego, niniejszym, z dniem 24 maja 2002 roku mianuję Waszą Ekscelencję Wikariuszem Generalnym z uprawnieniami zawartymi w kanonach 475 - 481 K.P.K.

Na owocną współpracę z serca błogosławię.

Biskup Siedlecki

Ks. Franciszek Dudka
Kancelarz

ZWOLNIENIA

- Ks. Wacław Andrzejewski, z urzędu proboszcza par. Miastków (10.08.2002)
- Ks. Stefan Czarnecki, z urzędu proboszcza par. Korytnica Łaskarska (10.08.2002)
- O. Leon Chałupka OSPPE, z urzędu proboszcza par. św. Ludwika we Włodawie, na wniosek władz zakonnych (07.04.2002)
- Ks. Ireneusz Głowacki, z urzędu ojca duchownego WSD Diecezji Siedleckiej (01.08.2002)
- Ks. Andrzej Kołodziejczyk z urzędu wikariusza par. Bożego Ciała w Siedlcach (03.07.2002)
- O. Adam Kowal MIC, z urzędu proboszcza par. Skórzec, na wniosek władz zakonnych (26.08.2002)
- O. Marek Kowalski OSPiE, z urzędu proboszcza par. Leśna Podlaska, na wniosek władz zakonnych (17.06.2002)
- Ks. Aleksander Kucharczuk, z urzędu proboszcza par. Sobienie Jeziory (29.07.2002)

- O. Henryk Kulik MIC, z urzędu proboszcza par. Goźlin, na wniosek władz zakonnych (26.08.2002)
- Ks. Robert Mirończuk, z urzędu wikariusza par. Korytnica Łaskarzewska (03.07.2002)
- Ks. Stanisław Niepogodziński, z urzędu proboszcza par. Zwola (01.07.2002)
- Ks. Andrzej Oworuszko, z urzędu wikariusza par. Terespol (03.07.2002)
- Ks. Jacek Pietrucha, z urzędu wikariusza par. Pratulin (16.08.2002)
- Ks. Mieczysław Skrodziuk, z urzędu proboszcza par. Wniebowzięcia NMP w Białej Podlaskiej (01.08.2002)
- Ks. Andrzej Wisła, z urzędu wikariusza par. Jeziorzany (16.08.2002)

NOMINACJE

- O. Jan Bednarz OSPPE, proboszczem par. św. Ludwika we Włodawie, na wniosek władz zakonnych (07.04.2002)
- Ks. Marian Daniluk, wikariuszem w par. Narodzenia NMP w Białej Podlaskiej (22.08.2002)
- Ks. Sylwester Gałach, proboszczem par. Zwola (01.07.2002)
- Ks. Ireneusz Głowacki, proboszczem par. Zembry (01.08.2002)
- Ks. Zbigniew Grzymała, proboszczem par. Radcze (10.08.2002)
- Ks. Adam Juszczyński, proboszczem par. Komarno (10.08.2002)
- Ks. Roman Karwacki, proboszczem par. Sobienie Jeziory (29.07.2002)
- Ks. Sławomir Klementowicz, wikariuszem par. Ducha św. Siedlcach Siedlcach (22.08.2002)
- O. Sylwester Kopyt OSPPE, proboszczem par. Leśna Podlaska, na wniosek władz zakonnych (17.06.2002)
- Ks. Grzegorz Krasuski, skierowany do pracy duszpasterskiej do par. Horbów z uprawnieniami wikariusza (08.07.2002)
- Ks. Grzegorz Krasuski, wikariuszem par. Horbów (03.09.2002)
- O. Henryk Kulik MIC, proboszczem par. Skórzec, na wniosek władz zakonnych (26.08.2002)
- Ks. Józef Kuzawiński, proboszczem par. Wereszczyn (01.08.2002)
- Ks. Dariusz Parafiniuk, administratorem par. Rokitno (01.08.2002)
- Ks. Paweł Siedlanowski, skierowany do współpracy z Katolickim Radiem Podlasie (08.07.2002)
- Ks. Paweł Siedlanowski, rzecznikiem prasowym Kurii Siedleckiej (12.08.2002)
- O. Tadeusz Strzeszewski MIC, proboszczem par. Goźlin, na wniosek władz zakonnych (26.08.2002)
- Ks. Andrzej Żelazo, egzorcystą (24.07.2002).

Neoprezbiterzy:

- Ks. Dariusz Denisiuk, wikariuszem par. Kłoczew (03.07.2002)
- Ks. Artur Domański, wikariuszem par. Jedlanka (03.07.2002)
- Ks. Rafał Jarosiewicz, wikariuszem par. Radoryż Kościelny (03.07.2002)
- Ks. Jacek Jeruzalski, wikariuszem par. Stare Opole (03.07.2002)
- Ks. Krzysztof Pelka, wikariuszem par. Haydnów (03.07.2002)
- Ks. Jarosław Ruciński, wikariuszem par. Miętne (03.07.2002)
- Ks. Adam Zawistowski, wikariuszem par. Wola Uhruska (03.07.2002)
- Ks. Jan Babik, wikariuszem par. Adamów (22.08.2002)
- Ks. Mateusz Czubak, wikariuszem par. Św. Anny, Biała Podlaska (03.09.2002)
- Ks. Sławomir Pękała, wikariuszem par. Górzno (22.08.2002)
- Ks. Tomasz Muszyński, wikariuszem par. Małowa Góra (22.08.2002)
- Ks. Daniel Sałasiński, wikariuszem par. Sobolew (22.08.2002)
- Ks. Artur Petkowicz, wikariuszem par. Pratulin (22.08.2002)

PRZENIESIENIA

Proboszczowie:

- Ks. Henryk Drozd, z par. Wiśniew k/Siedlec do par. św. Józefa w Siedlcach (01.08.2002)
- Ks. Stefan Duda, z par. Czołomyje do par. Mordy (01.08.2002)
- Ks. Jerzy Kalicki, z par. Radcze do par. Wola Osowińska (10.08.2002)
- Ks. Henryk Krupa, z par. Zembry do par. Wiśniew k/Siedlec (01.08.2002)
- Ks. Jan Madej, z par. Wola Osowińska do par. Korytnica Łaskarzewska (10.08.2002)
- Ks. Ryszard Kardas, z par. Mordy do par. Wniebowzięcia NMP w Białej Podlaskiej, mianowany dziekanem dekanatu białskiego południowego (01.08.2002)
- Ks. Franciszek Oleksiuk, z par. Komarno do par. Czołomyje (01.08.2002)
- Ks. Waldemar Tkaczuk, z par. Wereszczyn do par. Sobieszyn (10.08.2002)
- Ks. Adam Turemka, z par. Sobieszyn do par. Miastków (10.08.2002)

Wikariusze:

- Ks. Sylwester Anusiewicz, z par. św. Anny w Białej Podlaskiej do par. Terespol (03.07.2002)
- Ks. Wojciech Bazan, z par. Jedlanka do par. Bł. Honorata w Białej Podlaskiej (03.07.2002)
- Ks. Leon Bobrowski, z par. Terespol do par. Górzno (03.07.2002)
- Ks. Piotr Chodźko, z par. Nar. NMP w Białej Podlaskiej do par. Ryki (03.07.2002)
- Ks. Andrzej Cyrny, z par. Małowa Góra do par. Miastków (03.07.2002)

Ks. Mariusz Czyżak, z par. Bł. Honorata w Białej Podlaskiej do par. Bożego Ciała w Siedlcach (03.07.2002)

Ks. Jacek Dzwonek, z par. Miętne do par. Komarówka (28.06.2002)

Ks. Sławomir Groszek, z par. Podw. Krzyża w Łukowie do par. Przesmyki (03.07.2002)

Ks. Robert Grzelak, z par. Przesmyki do par. Malowa Góra (03.07.2002)

Ks. Jacek Guz, z par. Górzno do par. Podw. Krzyża w Łukowie (03.07.2002)

Ks. Sławomir Harasimiuk, z par. Przem. Pańskiego w Garwolinie do par. Ryki (03.07.2002)

Ks. Adam Józefaciuk, z par Radoryż Kościelny do par. Św. Trójcy w Łosicach (03.07.2002)

Ks. Grzegorz Krasuski, z par. Miastków do par. Horbów (03.07.2002)

Ks. Mirosław Krupski, z par. Huszlew do par. Wisznice (03.07.2002)

Ks. Jacek Luszytk, z par. Wisznice do par. św. Anny w Białej Podlaskiej (03.07.2002)

Ks. Sławomir Matejek, z par. Wola Uhruska do par. Korytnica Łaskarzewska (03.07.2002)

Ks. Tomasz Mikołajczuk, z par. Motwica do par. Okrzeja (03.07.2002)

Ks. Marcin Olek, z par. Adamów do par. Nar. NMP w Białej Podlaskiej (03.07.2002)

Ks. Mieczysław Pocijok, z par. św. Anny w Białej Podlaskiej do par. Ostrów (03.07.2002)

Ks. Konrad Poterek, z par. Borowie do par. Motwica (03.07.2002)

Ks. Andrzej Prokopiak, z par. św. Stanisława w Siedlcach do par. Kock (03.07.2002)

Ks. Zbigniew Rozmysł, z par. św. Józefa w Siedlcach do par. św. Anny w Białej Podlaskiej (03.07.2002)

Ks. Jarosław Sawiuk, z par. Stare Opole do par. NMP Matki Koś. w Łukowie (03.07.2002)

Ks. Robert Sierociuk, z par. Hadynów do par. Małaszewicze (03.07.2002)

Ks. Leszek Wałęciuk, z par. Jeziorzany do par. Borowie (03.07.2002)

Ks. Krzysztof Wałek, z par. Ryki do par. św. Józefa w Siedlcach (03.07.2002)

Ks. Robert Wegiera, z par. Ryki do par. św. Stanisława w Siedlcach (03.07.2002)

Ks. Andrzej Wisio, z par. Małaszewicze do par. Adamów (03.07.2002)

Ks. Piotr Woźniak, z par. Kłoczew do par. Huszlew (03.07.2002)

Ks. Andrzej Zozuła, z par. NMP Matki Koś. w Łukowie do par. Terespol (03.07.2002)

Ks. Jerzy Przychodzeń, z par. Okrzeja do par. Przem. Pańskiego w Garwolinie (03.07.2002)

Ks. Tomasz Duda, z par. Sobolew do par. Podw. Krzyża w Łukowie (22.08.2002)

Ks. Robert Grzelak, z par. Malowa Góra do par. Parysów (22.08.2002)

Ks. Stanisław Jastrzębski, z par. Korytnica Łaskarzewska do par. Mordy (22.08.2002)

Ks. Edward Konarski, z par. Parczew do par. Kock (22.08.2002)

Ks. Tadeusz Kowalski, z par. Chrystusa Miłosiernego w Dęblinie do par. Żelechów (22.08.2002)

Ks. Artur Majorek, z par. Nar. NMP w Białej Podlaskiej, mianowany prefektem w Zespole Szkół Zawodowych nr.1 w Siedlcach (22.08.2002)

Ks. Mieczysław Maleszczyk, z par. Wniebowzięcia NMP w Białej Podlaskiej do par. Dęblin (22.08.2002)

Ks. Jerzy Olędzki, z par. Podw. Krzyża w Łukowie do par. św. Mikołaja w Międzyrzeczu Podl. (22.08.2002)

Ks. Piotr Oskroba, z par. Parysów do par. Najśw. Serca P.J. we Włodawie (22.08.2002)

Ks. Leszek Przybyłowicz, z par. Włodawa do par. Parczew (22.08.2002)

Ks. Wojciech Psionka, z par. Górzno do par. Korytnica Łaskarzewska (22.08.2002)

Ks. Marcin Pyza, z par. Mordy do par. Podw. Krzyża w Łukowie (22.08.2002)

Ks. Andrzej Siedlanowski, z par. Ducha św. w Siedlcach do par. Wniebowzięcia NMP w Białej Podlaskiej (22.08.2002)

Ks. Marcin Todorski, z par. Wilga do par. Wniebowzięcia NMP w Białej Podlaskiej (22.08.2002)

Ks. Tadeusz Turyk, z par. Żelechów do par. Drelów (22.08.2002)

Ks. Tomasz Lubaszko, z par. Drelów do par. Jeziorzany (22.08.2002)

Ks. Tomasz Kostecki, z par. Wiśniew/Siedlec do par. Ryki (31.08.2002)

Ks. Sławomir Harasimiuk, z par. Ryki do par. Wiśniew (31.08.2002)

SKIEROWANI DO PRACY W INNEJ DIECEZJI

Ks. Bogdan Fedorowicz, Ukraina (16.07.2002)

Ks. Andrzej Kołodziejczyk, Francja (03.07.2002)

Ks. Jacek Pietrucha, Włochy (16.08.2002)

Ks. Michał Stańczuk, Białoruś (01.08.2002)

Ks. Andrzej Wiska, Włochy (6.08.2002)

SKIEROWANI NA STUDIA

Ks. Jerzy Duda, KUL (16.07.2002)

Ks. Robert Mironczuk, KUL (03.07.2002)

Ks. Andrzej Oworuszko, PWT w Warszawie (03.07.2002)

PRZENIESIENI NA EMERYTURĘ

Ks. Stefan Czarnecki, (10.08.2002)
Ks. Aleksander Kucharczuk, (29.07.2002)
Ks. Mieczysław Skrodziuk, (01.08.2002)
Ks. Waław Andrzejewski, (10.08.2002)

ZMARLI

Ks. Jan Siennicki, rencista, zmarł w Siedlcach, 17.06.2002 r.
Ks. Jerzy Górski, proboszcz parafii św. Józefa w Siedlcach, zmarł na Węgrzech, 01.07.2002r.
Ks. Antoni Soszyński, emeryt, zmarł w Siedlcach, 08.07.2002r.
Ks. Stanisław Zabielski, adiunkt w UMCS i wykładowca w WSD Diecezji Siedleckiej, zmarł w Austrii, 14.07.2002r.

GODZINY URZĘDOWANIA BISKUPA SIEDLECKIEGO ZBIGNIEWA KIERNIKOWSKIEGO W KURII DIECEZJALNEJ*

wtorki: godz. 9⁰⁰ – 13⁰⁰
środy: godz. 9⁰⁰ – 13⁰⁰
soboty: godz. 9⁰⁰ – 13⁰⁰

*o ile nie zaistnieją nieprzewidziane przeszkody

KOMUNIKATY KURII

Warszawa, 03 czerwca 2002 r.

Wielebny Księżę, Wielebna Siostró,

W wyniku umowy podpisanej pomiędzy **Sekretariatem Konferencji Episkopatu Polski (SKEP)**,

a firmą **STER-PROJEKT S.A.** Kościół otrzymał możliwość zakupu lub legalizacji oprogramowania Microsoft w programie „Select” ze zniżką do 95 %.

Z tej specjalnej oferty może skorzystać każda instytucja kościelna: parafia, szkoła, klasztor a także każdy ksiądz, siostra zakonna, katecheta i osoba zatrudniona przez instytucję kościelną. Oprócz wyjątkowej zniżki umowa pozwala na korzystanie z pomocy technicznej konsultanta tel.: 0 pref. 22 763-92-44.

Poniższa tabela przedstawia ceny na wybrane - najczęściej używane programy firmy Microsoft:

Co to jest	Nazwa własna w programie SELECT	Oferowana cena dla SKEP	Cena rynkowa
Windows (każda wersja)	Windows XP Professional Polish UPG MVL	69,17 USD	408,00 USD
Access (każda wersja)	Access 2002 Win32 Polish MVL	48,00 USD	600,00 USD
Office Professional (każda wersja)	Office XP Pro Enterprise Win32 Polish MVL	69,17 USD	720,00 USD
Word (każda wersja)	Word 2002 Win32 Polish MVL	38 43 USD	408,00 USD
Excei (każda wersja)	Excel 2002 Win32 Polish MVL	38 43 USD	408,00 USD
Project (kazda wersja)	Project 2000 Win32 Polish MVL	48,31 USD	553,00 USD
Publisher (każda wersja)	Publisher 2002 Win32 Polish MVL	42 82 USD	388,00 USD
FrontPage (każda wersja)	FrontPage 2002 Win32 Polish MVL	48,31 USD	553,00 USD
Nośnik CD	CD-ROM z kopią wersji instalacyjnej produktu	20,00 PLN	-

Zapis „każda wersja” przy opisie licencji oznacza, że kupując ww. licencje użytkować można całkowicie dowolną jej wersję. Przykładowo posiadając na komputerze Windows 95 i Office 97 Standard, legalizując oprogramowanie kupujemy odpowiednie licencje tzn. Windows XP i Office XP, a nie musimy nic zmieniać, czy aktualizować.

Obsługę programu prowadzi firma STER-PROJEKT S.A., która przyjmować będzie zamówienia na licencje, udzielać informacji i wysyłać zakupione licencje wraz z nośnikami umożliwiającymi zainstalowanie programów. Firma STER-PROJEKT S.A. proponuje następujące sposoby składania zamówień:

1. zamówienia składane drogą poczty elektronicznej
e-mail: sterprojekt@spsa.com.pl
2. pisemne zamówienia licencji drogą faksową: **0 pref. 22 763-92-22** lub listem poleconym na adres: **STER-PROJEKT S.A., 02-652 Warszawa, ul. Magazynowa 1, z dopiskiem „SELECT”**
3. telefonicznie tel: **0 pref. 22 763-92-60**, zamówienie telefoniczne należy potwierdzić faxem lub e-mailem.

Wszelkich informacji udzielamy pod numerem telefonu tel: **0 pref. 22 763-92-44** i na stronie internetowej www.sterprojekt.spsa.com.pl, na której zamieszczać będziemy aktualne informacje i cenniki.

Wysyłka licencji będzie prowadzona na koszt STER-PROJEKT S.A. w następujących formach:

- listem poleconym - licencje,
- pocztą kurierską-nośniki (i licencje jeśli dotyczą tej samej lokalizacji).

W celu usprawnienia realizacji zamówień prosimy o korzystanie z dołączonego formularza zamówień.

Z poważaniem Zygmunt Juskiewicz
Dyrektor Działu Handlowego
Członek Zarządu STER PROJEKT S.A.

Siedlce, 31 maja 2002 r.

KURIA DIECEZJALNA SIEDLECKA

L. dz. 389/2002

Zaproszenie na uroczystość Ingresu Biskupa Siedleckiego

Liturgia Słowa ukazuje Chrystusa objawiającego miłosierdzie: „*On to został wydany za nasze grzechy i wskrzeszony z martwych dla naszego usprawiedliwienia*” – mówi Święty Paweł w II czytaniu.

Chrystus przychodzi na ziemię, aby zbawić wszystkich ludzi. Jego misją objęci są szczególnie ludzie słabi: „*Nie potrzebują lekarza zdrowi, lecz ci, którzy się źle mają*” – mówi Chrystus w Ewangelii. Każdy człowiek, doświadczający własnej słabości, może liczyć na pomoc Zbawiciela. Ważna jest jednak nasza postawa głębokiej wiary. Liturgia Słowa ukazuje taki wzór w osobie Abrahama: „*Abraham wbrew nadziei uwierzył nadziei (...) I nie zachwiał się w wierze*”. Prorok Ozeasz wzywa nas: „*Dolóżmy starań, aby poznać Pana*”. Ważna jest także gotowość dokonywania, przy Bożej pomocy, wewnętrznej przemiany.

Taka przemiana dokonała się w życiu celnika Mateusza. Przyjął on Boże wezwanie. Poszedł za Chrystusem. Został Ewangelistą. To on sam mówi w Ewangelii o tym niezwykłym wydarzeniu.

Jezus Chrystus nieustannie wzywa: „*Pójdź za mną*”. Jest to zaproszenie skierowane do każdego z nas, aby iść drogą wyznaczoną przez Ewangelię.

Wezwanie „*Pójdź za mną*” wyznacza także szczególne zadanie w Kościele.

Taką wyjątkową rolę w Kościele spełnia Biskup Diecezjalny, którego często nazywamy *Księdzem Biskupem Ordynariuszem*.

W Wielki Czwartek, 28 marca 2002 roku, Ojciec Święty Jan Paweł II mianował Księdza Prałata Zbigniewa Kiernikowskiego Biskupem Siedleckim.

Ksiądz Biskup urodził się 2 lipca 1946 roku w Szamarzewie k. Wrześni. Świecenia kapłańskie otrzymał 6 czerwca 1971 roku w Gnieźnie. Jeden rok pracował na parafii w Trzemesznie k. Gniezna, w Archidiecezji Gnieźnieńskiej. Następnie odbył studia specjalistyczne w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie, uwieńczone tytułem «doktora nauk biblijnych». W latach 1981-86 pracował w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie, gdzie wykładał homiletykę i nauki biblijne oraz pełnił funkcję prefekta studiów i prorektora. Prowadził nadto wykłady w Wyższym Seminarium Duchownym Zgromadzenia Księży Ducha Świętego w Bydgoszczy oraz w Prymasowskim Instytucie Kultury Chrześcijańskiej w Gnieźnie i Bydgoszczy.

W roku 1986 został ponownie skierowany do Rzymu, gdzie pełnił urząd prorektora, a od 1987 roku rektora Papieskiego Instytutu Polskiego - domu, w którym dzisiaj mieszka blisko 60 księży studentów z polskich diecezji, odbywających spe-

cialistyczne studia na Papieskich Uczelniach w Rzymie. Sam też od 15 lat wykłada nauki biblijne w Papieskim Uniwersytecie Urbaniańskim i od 10 lat w Papieskim Uniwersytecie św. Tomasza - Angelicum. W marcu 2001

roku habilitował się w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Jest też wykładowcą nauk biblijnych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Autor wielu publikacji - kilku książek i kilkudziesięciu artykułów o charakterze naukowym i popularno-naukowym. Od lat związany z Ruchem Światło-Życie i Drogą Neokatechumenalną.

Wielokrotnie prowadził rekolekcje dla kapłanów, seminarzystów, a także dla księży biskupów. Szczególnie dużo troski poświęca formacji sióstr zakonnych, bądź to w formie rekolekcji, bądź różnych kursów specjalistycznych i konferencji, które po części sam organizował w Papieskim Instytucie Polskim. Będąc rektorem Papieskiego Instytutu Polskiego w Rzymie zainicjował w 1995 roku Jesienne Sympozja Formacyjne: «Rzymskie studia wyzwaniem formacyjnym». Materiały tych sympozjów ukazały się drukiem w kolejnych numerach publikacji Papieskiego Instytutu Polskiego «Historia i Współczesność».

W swoim kapłańskim posługiwaniu i w całej działalności duszpasterskiej dużą uwagę poświęca wszystkiemu, co jest związane z rozumieniem i rolą liturgii w życiu chrześcijańskim oraz troszczy się o aspekt formacyjny życia chrześcijańskiego. Wyrazem tego są m.in. cykle konferencji radiowych nadawanych w Radiu Watykańskim. Warto tu wymienić roczny cykl dotyczący małżeństwa i rodziny wygłoszony w 1994 roku oraz trzy kolejne, także całoroczne, związane z przygotowaniem do obchodu Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 o tematyce poświęconej poszczególnym Osobom Trójcy Przenajświętszej.

W dniu 20 maja, w święto NMP Matki Kościoła, z rąk Kardynała Angelo Sodano, w Bazylice Świętego Piotra, otrzymał Sakrę Biskupią. Dnia 24 maja 2002 roku, w Kurii Diecezjalnej w Siedlcach, nowy Biskup Siedlecki, w obecności Kolegium Konsultorów, przejął według wskazań Prawa Kanonicznego, sprawowanie funkcji Biskupa Diecezjalnego.

Uroczysty Ingres do Katedry Siedleckiej odbędzie się w uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, w dniu 7 czerwca 2002 roku.

Ksiądz Biskup w swoim herbie umieścił w trzech polach: a) księgę Pisma Świętego, b) krzyż oraz c) kielich i przelamany chleb.

1. Księga Pisma Świętego wyraża wierność i posłuszeństwo biblijnym podstawom posługi duszpasterskiej oraz troskę o aspekt formacyjny życia chrześcijańskiego i tego wszystkiego co jest związane z właściwym rozumieniem i rolą liturgii w życiu Kościoła.

2. Złoty Krzyż i cztery promienie wylaniające się z centrum Krzyża symbolizują Tajemnicę zwycięstwa Chrystusa nad śmiercią. Czerwone tło wyraża gotowość męczeństwa za wiarę i posłuszeństwa głoszonej Ewangelii.

3. Złoty kielich i przelamany chleb, umieszczone na niebieskim tle, przedstawiają Tajemnicę Eucharystii urzeczywistniającą komunie w chrześcijańskiej drodze do wieczności.

„EVANGELIO OBOEDIENTIA - EUCHARISTIA. Posłuszeństwo Ewangelii – Eucharystia” - to zawołanie obecnego Księdza Biskupa Ordynariusza.

Ksiądz Biskup przynosi z Rzymu do Siedlec bogate doświadczenie naukowe i duszpasterskie.

W pierwszym, po nominacji, wywiadzie Ksiądz Biskup powiedział:

„Bardzo ważne były dla mnie zawsze i są: ewangelizacja i liturgia. Ewangelizacja rozumiana nie jako jakkolwiek działalność duszpasterska, ale jako głoszenie Ewangelii Jezusa Chrystusa w taki sposób, by docierała do ludzi, oświecając ich życie i wyprowadzając ich z różnego rodzaju zakłamania. W tej dziedzinie wiele już pracowałem i to w różnych środowiskach. Pełniąc funkcję rektora Papieskiego Instytutu Polskiego w Rzymie miałem także to na uwadze. Druga dziedzina, którą uważam za bardzo ważną, to liturgia - widziana nie tylko jako zorganizowany kult, rytualistycznie poprawnie spełniony, ale przede wszystkim jako posłuszne i uroczyste celebrowanie szeroko pojętych znaków, w szczególności znaków sakramentalnych, istotnie i realnie związanych z życiem chrześcijan. Między innymi temu aspektowi duszpasterstwa poświęciłem książkę „Eucharystia i jedność”.

Naszego nowego Biskupa Diecezjalnego otoczmy modlitwą prosząc Pana Boga o potrzebne łaski do sprawowania tak bardzo ważnej funkcji w Kościele.

W szczególny sposób będziemy modlić się w dniu Ingresu Księdza Biskupa do Katedry Siedleckiej.

Kuria Diecezjalna serdecznie zaprasza Kapłanów, Rodziny Zakonne oraz wszystkich Was, Drodzy Bracia i Siostry, Wierni Świeccy, na uroczystości ingresowe.

W uroczystościach tych będzie uczestniczył Ksiądz Kardynał Józef Glemp, Prymas Polski, Ksiądz Arcybiskup Józef Kowalczyk, Nuncjusz Apostolski oraz przedstawiciele Episkopatu Polski.

W piątek, 7 czerwca 2002 roku, o godzinie 17⁰⁰, powitamy nowego Biskupa Siedleckiego przed gmachem Kurii Diecezjalnej.

Następnie udamy się w uroczystej procesji ulicami Piłsudskiego, Kochanowskiego i Ks. Bp Świrskiego do Katedry Siedleckiej.

W czasie uroczystej Mszy Świętej pontyfikalnej będziemy wspólnie modlić się w intencji naszego Biskupa Diecezjalnego.

Serdecznie zapraszamy na tę ważną uroczystość diecezjalną.

Ks Piotr Sawczuk
Notariusz

+ Henryk Tomaszik
Wikariusz Generalny

KURIA DIECEZJALNA SIEDLECKA

L. dz. 724/2002

Siedlce, 10 sierpnia 2002 roku

W. Ksiądz Proboszcz
Parafii .....

Kuria Diecezjalna Siedlecka, z polecenia Księdza Biskupa Diecezjalnego, przekazuje następujące informacje:

1. W bieżącym roku obchodzimy 75 rocznicę powrotu Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej, 75 rocznicę powrotu Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej oraz 20 rocznicę koronacji Obrazu Matki Bożej w Woli Gułowskiej. Z tej racji odbędą się w naszej Diecezji następujące uroczystości:
2. W dniu 8 września 2002 roku Ksiądz Prymas będzie przewodniczył jubileuszowemu dziękczynieniu w Kodniu. Uroczystości zostaną poprzedzone peregrynacją Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej z Siedlec przez Zbuczyn, Międzyrzec, Białą Podlaską i Terespol do Kodnia. Peregrynacja rozpocznie się w dniu 2 września 2002 roku:
3. W dniu 8 września 2002 roku, w Święto Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, w Woli Gułowskiej, tradycyjnemu, diecezjalnemu dziękczynieniu za plony będzie przewodniczył Ksiądz Biskup Jan Styrna, Krajowy Duszpasterz Rolników. Na te uroczystości serdecznie zapraszamy naszych rolników
4. W dniu 29 września 2002 roku odbędą się uroczystości Jubileuszowe « w Leśnej Podlaskiej. Na te uroczystości szczególnie zapraszamy Rodziny Różańcowe. Uroczystości zostaną poprzedzone peregrynacją Cudownego Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej z Siedlec przez Mordy, Łosice, Kornicę do Leśnej Podlaskiej. Peregrynacja rozpocznie się w dniu 23 września 2002 roku.
5. W niedzielę, 25 sierpnia, w naszych świątyniach, będzie odczytany list pasterski Biskupa Siedleckiego przygotowujący nas do uroczystości jubileuszowych.

Ks Jan Gomółka
Notariusz

+ *Henryk Tomasz*
Wikariusz Generalny

**KURIA DIECEZJALNA
WYDZIAŁ NAUKI KATOLICKIEJ
08 - 110 Siedlce, ul. Piłsudskiego 62, tel. 632-51-43**

L.dz.119/K/02

Siedlce, dn.12.08.2002r.

**Komunikaty Wydziału Nauki Katolickiej
/przypomnienie o spotkaniach dla katechetów/**

Spotkania dla katechetów świeckich i siostr zakonnych:

Parczew - 21 sierpnia /środa/ - godz. 10,00 - bazylika
Biała Podlaska - 22 sierpnia /czwartek/ - godz. 10,00 - par. Narodzenia NMP.
Ryki - 23 sierpnia /piątek/ - godz. 10,00
Siedlce - 24 sierpnia /sobota/ - godz. 10,00 - par. św. Józefa, Instytut Teologiczny

Dla Księży: Wyższe Seminarium Duchowne - 30 sierpnia /piątek/ - godz. 10,00

Skierowania do nauczania religii

Będą wydawane 19 i 20 sierpnia oraz od 26 sierpnia. Wszyscy katecheci, którzy zmieniają miejsce pracy w szkole, lub rozpoczynają pracę, muszą mieć misję kanoniczną - skierowanie Biskupa Siedleckiego.

Podręczniki i katechizmy

Podobnie jak w latach ubiegłych w Wydziale są do nabycia podręczniki i katechizmy. Sprzedaż w dawnych pomieszczeniach Wydziału przy garażach. Zapraszamy.

Nowe podręczniki /nowy program I do klasy I i IV Szkoły Podstawowej, do I klasy LO oraz I klasy ZSZ

Ceny są niższe niż w sklepie.

Księży Proboszczów proszę o zawiadomienie katechetów o spotkaniach.

Dla księży jest podany nowy - obowiązujący termin 30 sierpnia.

Opr. Ks. Jan Dziega

Siedlce, 13 sierpnia 2002 r.

KURIA DIECEZJALNA SIEDLECKA

L. dz. 734/2002

**Wielebny
Ksiądz Proboszcz
Parafii .....**

Kuria Diecezjalna, Wydział Duszpasterski, w związku z uroczystościami 75 rocznicy powrotu Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej i Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej; podaje następujące informacje i propozycje:

1. Kalendarium peregrynacji Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej:

2/3.09.2002	Siedlce - Katedra
3/4.09.2002	Zbuczyn
4/5.09.2002	Międzyrzec Podlaski - par. św. Mikołaja
5/6.09.2002	Biała Podlaska - par. Narodzenia NMP
6/7.09.2002	Terespol
7/8.09.2002	Kodeń

2. Kalendarium peregrynacji Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej:

24/25.09.2002	Siedlce - par. św. Stanisława
25/26.09.2002	Mordy
26/27.09.2002	Łosice
27/28.09.2002	Kornica
28/29.09.2002	Leśna Podlaska.

3. Ksiądz Dziekan organizuje zebranie Księży z dekanatu oraz z parafii w pobliżu kościoła nawiedzanego przez Obraz Matki Bożej. Zebranie to ma na celu koordynację przygotowań i przebiegu uroczystości nawiedzenia.

- Księża proboszczowie z dekanatu, który nawiedza Obraz Matki Bożej, zachęca swoich parafian do licznego udziału w dniach skupienia (rekolekcjach) w kościele nawiedzenia. W gablotach należy umieścić program nabożeństw rekolekcyjnych i nawiedzenia.
- W parafiach, zwłaszcza dalej położonych od kościoła nawiedzenia, należy zorganizować specjalne nabożeństwa z okolicznościowym kazaniem i umożliwić wiernym skorzystanie z sakramentu pokuty.
- W parafiach odległych od trasy peregrynacji, zorganizować wyjazd autokarowy do Katedry na rozpoczęcie lub na zakończenie do Kodnia albo Leśnej Podlaskiej.

- Zachęcić wiernych, by udekorowali domy, ulice, przydrożne krzyże i kapliczki.
- Ułatwić wiernym przez zorganizowanie transportu do licznego udziału w czasie powitania Obrazu Matki Bożej i uczestnictwa w innych nabożeństwach w czasie nawiedzenia.
- Młodzież i nauczycieli zaprosić na godzinę 20^{oo} na Apel Maryjny, a chorych, dzieci szkolne i Kółka Różańcowe na swoje nabożeństwa.
- Na powitanie obrazu Matki Bożej, jeżeli przewidziana jest procesja z każdej parafii dekanatu niech przybędzie delegacja z feretronem lub sztandarem.
- Zorganizować dyżury do posługi w sakramencie pokuty na wszystkich nabożeństwach.
- Wybrać kapłana odpowiedzialnego za liturgię, zwłaszcza w czasie powitania.
- Zgłosić Policji trasę i godzinę procesji.

Parafia Nawiedzenia:

- Przygotować miejsce dla Obrazu:
- Na procesję w czasie powitania można zaprosić orkiestrę. Prowadzący śpiew korzysta z nagłośnienia dostosowanego do ilości zgromadzonych wiernych.
- W procesji idą: Krzyż, akolitki, feretrony, służba liturgiczna, siostry zakonne, kapłani, przedstawiciele kapituł w strojach chórowych, Ks. Biskup, Obraz Matki Bożej, orkiestra.
- W świątyni Matkę Bożą witają dzieci, młodzież, dorośli, a Ks. Proboszcz w krótkich słowach wita również Ks. Biskupa.
- Wraz z Ks. Biskupem koncelebrują księża proboszczowie z dekanatu.

Propozycja nabożeństw:

- 17^{oo} Powitanie i Msza Święta pod przewodnictwem ks. Biskupa.
- 20^{oo} Nabożeństwo zakończone Apelem przygotowanym przez młodzież i nauczycieli. Zawierzenie nauczycieli.
  - Procesja Różańcowa.
- 24^{oo} **Pasterka Maryjna** (odprawiają Kapłani pochodzący z dekanatu).

Dzień następny:

- Msza Św. dla dzieci szkolnych - Msza Św. dla chorych
- Msza Św. dla Kółek Różańcowych około godz. 15^{oo} - Msza Św. dla z błogosławieństwem małych dzieci, rodzin na zakończenie nawiedzenia

- Obraz do następnego kościoła nawiedzenia odprowadza tylko Ksiądz Proboszcz.

Ks. M. Daniluk
Dyrektor Wydziału
Duszpasterstwa Ogólnego

Siedlce, 13.08.2002r.

KURIA DIECEZJALNA
Referat DUSZPASTERSTWA Rodzin
ul. Kochanowskiego 11
08-110 SIEDLCE

L.Dz. DR 15/02

J.W. Ks. Proboszcz
Par.....

Od dłuższego czasu jesteśmy świadkami bardzo licznych wypowiedzi i decyzji dotyczących małżeństwa, rodziny, życia dzieci przed urodzeniem, wychowania czy adopcji. Pewne gremia międzynarodowe chcą narzucić wszystkim państwom rozwiązania zdecydowanie obce tradycji chrześcijańskiej Europy - takie jak: traktowania par homoseksualnych na równi z normalnymi małżeństwami, adopcja dzieci przez takie pary, sprzyjanie rozwodom, popieranie zabijania dzieci przed urodzeniem, często demoralizacja przez tzw. seks edukację itp.

Czy musimy się biernie poddać tym naciskom?

- Jesteśmy wolni! Nie musimy się poddawać!

Dlatego kierowani inspiracją Krajowego Ośrodka Duszpasterstwa Rodzin Referat Duszpasterstwa Rodzin Diecezji Siedleckiej zwraca się z uprzejmą prośbą o zmanifestowanie naszego przekonania w tej dziedzinie i podpisania Manifestu Polskich Rodzin.

Przesyłamy dwa rodzaje druków:

1. Manifest Polskich Rodzin dla instytucji, organizacji, stowarzyszeń, ruchów,
2. Manifest Polskich Rodzin dla indywidualnych osób.

Zebrane podpisy prosimy kierować listami poleconymi bezpośrednio na jeden z adresów zamieszczonych na załączonych drukach.

Ks. Edward Jarmoch
Diecezjalny Duszpasterz Rodzin

Siedlce, 21 sierpnia 2002 r.

KURIA DIECEZJALNA
SIEDLECKA
L. dz. 777/2002

Ksiądz Proboszcz
Parafii .....

Wizyta Apostolska Ojca Świętego Jana Pawła II w Ojczyźnie, konsekracja świątyni w Łagiewnikach, akt zawierzenia świata Bożemu Miłosierdziu, akt zawierzenia Matce Bożej - to doniosłe wydarzenia dla całego Kościoła Powszechnego.

Kuria Siedlecka informuje, iż Ksiądz Biskup Diecezjalny podejmie wkrótce, razem z kapłanami, refleksję nad sposobem realizowania wskazań Ojca Świętego.

Najbliższe dni będą poświęcone dziękczynieniu za dar Bożego Miłosierdzia i Wizyty Apostolskiej Ojca Świętego w Ojczyźnie oraz prośbie o utrwalenie owoców tego ważnego wydarzenia duszpasterskiego:

1. Niedziela, 25 sierpnia 2002 roku, będzie w naszej Diecezji dniem dziękczynienia za Boże Miłosierdzie. W tym dniu na każdej Mszy Świętej dokonamy aktu zawierzenia Bożemu Miłosierdziu tak, jak uczynił to Ojciec Święty w Łagiewnikach.

Wskazane jest rozpoczęcie Liturgii Mszy Świętej procesjonalnym wniesieniem Obrazu Chrystusa Miłosiernego. Umieszczenie Obrazu Chrystusa Miłosiernego w prezbiterium może być pomocą w głębszym przeżyciu aktu zawierzenia.

2. Zachęćmy naszych wiernych do tego, aby w ciągu tygodnia ofiarowali Panu Bogu modlitwy dziękczynne. Szczególnym darem niech będzie udział we Mszy Świętej w zwykły dzień.

3. Niedziela, 1 września 2002 roku, będzie dniem prześląbania Pana Boga za „misterium nieprawości”. Ten dzień oraz następne - to czas błąbania Pana Boga o miłosierdzie. Szczególnie gorąco będziemy modlić się za nauczycieli, młodzież i dzieci.

4. Zachęćmy naszych wiernych do podejmowania umartwień, postu, ofiarowania cierpień oraz praktykowania czynów miłosierdzia w duchu wynagrodzenia za grzechy.

5. Dniem szczególnego wynagrodzenia będzie I Piątek Miesiąca.

6. Zachęćmy naszych wiernych do różnych form modlitwy o Boże Miłosierdzie, zwracając szczególną uwagę na Koronkę do Bożego Miłosierdzia.

7. Duszpasterze dekanatów przygotowujących się do jubileuszowej peregrynacji mogą modyfikować powyższe propozycje.

8. Przygotowane zostały propozycje modlitw uwzględniające nauczanie Ojca Świętego Jana Pawła II skierowane do Polaków podczas pobytu w Ojczyźnie. Czciągodni Duszpasterze będą uprzejmi skorzystać z tych pomocy.

+ Henryk Tomasz

Wikariusz Generalny

Ks. Piotr Sawczuk
Notariusz

DODATEK

Ks. Jacek Jaśkowski

Prawne przeszkody do udzielenia abszolucji sakramentalnej Niektóre aspekty kanoniczne i duszpasterskie

„W sakramencie pokuty, wierni wyznający uprawnionemu szafarzowi grzechy, wyrażający za nie żal i mający postanowienie poprawy, przez rozgrzeszenie udzielone przez tego szafarza, otrzymują od Boga odpuszczenie grzechów po chrzcie popełnionych i jednocześnie dostępują pojednania z Kościołem, któremu grzesząc zadali ranę” (kan. 956). W ten sposób aktualny Kodeks Prawa Kanonicznego definiuje sakrament, który w życiu Kościoła spełnia tak ważną rolę. Warto chyba jednak na powyższy przepis spojrzeć w kontekście dyspozycji zawartej w kanonie następnym: „Indywidualna i integralna spowiedź oraz rozgrzeszenie stanowią jedyny zwyczajny sposób, przez który wierny, świadomy grzechu ciężkiego, dostępuje pojednania z Bogiem i Kościołem. Jedynie niemożliwość fizyczna lub moralna zwalnia od takiej spowiedzi. W takim wypadku pojednanie może się dokonać również innymi sposobami” (kan. 960). Skoro zatem jest to tak ważne zagadnienie, jako że dotyczy możliwości pojednania się człowieka z Bogiem i Kościołem, skoro także uzyskanie sakramentalnego rozgrzeszenia jest jedynym zwyczajnym sposobem tegoż pojednania, przeto warto może przywrzec się warunkom, w jakich to rozgrzeszenie może być udzielone, a następnie także tym, po zaistnieniu których abszolucji sakramentalnej udzielić nie można¹.

Podając to zagadnienie, nie sposób chyba pominąć kan. 843 § 1, którego dyspozycja odnosi się do udzielania i przyjmowania wszystkich sakramentów, a zatem także do sakramentu pokuty. Przepis kanonu bowiem stanowi: „Święci szafarze nie mogą odmówić sakramentów tym, którzy właściwie o nie proszą, są odpowiednio dysponowani (*rite sint dispositi*) i prawo nie wzbrania im ich przyjmowania”. I w kontekście tego, zwrócić należy uwagę na kan. 980, który stanowi: „Jeśli spowiednik nie ma wątpliwości co do dyspozycji penitenta, a ten prosi o rozgrzeszenie, nie należy go odmawiać ani odkładać”.

1. A zatem szafarz nie może odmówić sakramentu pokuty i związanego z nim rozgrzeszenia, jeżeli wierny właściwie o to prosi. Prośba jest właściwa wówczas,

¹ Por. P. Hemperek, *Komentarz do Księgi IV KPK*, w: *Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego*, t. 3, Lublin 1986, s. 149–175.

kiedy skierowana jest do właściwego szafarza, a także – kiedy uwzględnia okoliczności czasu i miejsca. „Szafarzem sakramentu pokuty jest tylko kapłan” (kan. 965). Nie wystarczy jednak samo posiadanie władzy święceń. Do ważnego bowiem odpuszczenia grzechów wymaga się, aby dany szafarz posiadał jeszcze upoważnienie do jego udzielania w odniesieniu do wiernych, którym tegoż rozgrzeszenia udziela. Takie upoważnienie otrzymuje on albo na mocy samego prawa, albo poprzez udzielenie przez kompetentną władzę (kan. 966). Upoważnienie do spowiadania w całym Kościele mają:

- Biskup Rzymski, czyli Papież,
- Kardynałowie,
- Wszyscy biskupi, o ile w konkretnym przypadku nie sprzeciwi się biskup diecezjalny (kan. 967 § 1)

Ci, którzy mają upoważnienie do spowiadania, czy to na mocy urzędu, czy na mocy udzielenia przez ordynariusza miejsca inkardynacji lub miejsca stałego zamieszkania, mogą z tego upoważnienia korzystać wszędzie, jeżeli w danym przypadku nie sprzeciwi się temu ordynariusz miejsca (kan. 967 § 2). Na mocy urzędu upoważnienie do spowiadania – według kan. 968 – mają:

- Ordynariusz miejsca, to jest Biskup Rzymski, biskup diecezjalny, prałat i opat terytorialny, wikariusz i prefekt apostolski, wikariusz generalny i wikariusz biskupi,
- Kanonik penitencjarz kościoła katedralnego i kolegiackiego, jeśli jest ustanowiony,
- Proboszcz, także parafii tymczasowej, oraz ci którzy go zastępują, a więc administrator parafii, lub inny kapłan kierujący parafią wakującą lub parafią, której proboszcz z powodu przeszkody nie może wypełniać posługi, oraz kapłan zastępujący proboszcza nieobecnego w parafii.
- Przełożeni instytutu zakonnego lub stowarzyszenia życia apostolskiego, jeżeli są one kleryckie na prawie papieskim, posiadający zgodnie z postanowieniami konstytucji wykonawczą władzę rządzenia, mają na mocy urzędu upoważnienie do spowiadania swoich podwładnych oraz innych osób przebywających dniem i nocą w domu ich instytutu lub stowarzyszenia.

Tylko ordynariusz miejsca jest kompetentny do udzielenia upoważnienia wszystkim prezbiterom do spowiadania wszystkich wiernych (kan. 969). „Habituale upoważnienie do spowiadania winno być udzielone na piśmie” (kan. 973). Z reguły takie upoważnienie prezbiterzy otrzymują na piśmie bezpośrednio po otrzymaniu święceń. Z takiego upoważnienia – przypomnijmy – zasadniczo można korzystać wszędzie (kan. 967 § 2). Zatem nieważnie rozgrzesza ten, kto takie upoważnienie utraci na skutek odwołania przez ordynariusza miejsca lub kompetentnego przełożonego zakonnego, na skutek ustania tego upoważnienia wraz z utratą urzędu, z jakim było związane lub wskutek ekskardynacji lub utra-

ty stałego miejsca zamieszkania na danym terytorium – jeżeli było udzielone przez ordynariusza miejsca inkardynacji lub miejsca stałego zamieszkania. Nieważnie również rozgrzesza kapłan dotknięty określonymi karami kościelnymi, o czym później.

Pamiętać jednak przy tym należy o dyspozycji kan. 976: „Każdy kapłan, chociaż nie ma upoważnienia do spowiadania, ważnie i godziwie rozgrzesza jakichkolwiek penitentów znajdujących się w niebezpieczeństwie śmierci z wszelkich cenzur i grzechów, nawet gdy jest obecny kapłan upoważniony”, jak również o dyspozycji kan. 986 § 2: „W nagłej konieczności każdy spowiednik jest obowiązany spowiadać wiernych, a w niebezpieczeństwie śmierci każdy kapłan”. W kan. 292 Prawodawca kościelny idzie jeszcze dalej, postanawia bowiem: „Duchowny, który utracił stan duchowny zgodnie z przepisami prawa, traci z nim uprawnienia właściwe stanowi duchownemu, jak również nie podlega żadnym obowiązkom stanu duchownego, [...] ma zakaz wykonywania władzy święceń, z zachowaniem przepisu kan. 976 [cytowanego wyżej – J.J.], tym samym zostaje pozbawiony wszystkich urzędów, zadań i wszelkiej władzy delegowanej”. Pamiętać przy tym należy, iż utrata stanu duchownego nie oznacza utraty ważności samych święceń, te bowiem, o ile były ważnie przyjęte, nigdy nie tracą ważności (kan. 290). Natomiast utrata stanu duchownego, chociaż wiąże się z zakazem spełniania funkcji kościelnych, w tym także – sprawowania sakramentów, a zatem również – sakramentu pokuty przez danego duchownego w warunkach zwyczajnych, w niebezpieczeństwie śmierci penitenta – nie stanowi przeszkody. Przypomnieć tutaj również trzeba, iż niebezpieczeństwo śmierci nie musi koniecznie wiązać się z bezpośrednią bliskością i nieuchronnością śmierci. Prawne określenie: „niebezpieczeństwo śmierci” oznacza stan, w którym śmierć staje się realna, np. przed operacją.

Tak więc właściwa prośba o udzielenie sakramentu, w tym również – sakramentu pokuty, to prośba skierowana do właściwego szafarza. Ale również jest to prośba, która uwzględnia okoliczności czasu i miejsca. Chociaż jest to zagadnienie duszpasterskie, to jednak Kodeks również reguluje je w kan. 986: „Każdy, komu na mocy urzędu została zlecona troska duszpasterska, jest obowiązany dbać o to, ażeby wierni jemu powierzeni mogli się wyspowiadać, jeśli w sposób uzasadniony o to proszą, a także by dać im sposobność przystępowania do indywidualnej spowiedzi, w ustalonych i dogodnych dla nich dniach i godzinach”. Chodzi tu zatem o takie ustalenie dni i godzin spowiedzi, jakie najbardziej będzie odpowiadało wiernym, a nie wyłącznie duszpasterzowi. Duszpasterz, ustalając czas spowiedzi, winien się zatroszczyć o to, aby wszyscy wiedzieli, kiedy mają możliwość skorzystania z tego sakramentu. Winien on jednak przy planowaniu tego czasu uwzględnić specyfikę środowiska, w którym duszpasterzuje, na przykład godziny

pracy wiernych, ich prawo do odpoczynku, itd.² Ewentualne odłożenie rozgrzeszenia może mieć miejsce jedynie wtedy, gdy konkretna prośba poszczególnego wiernego ewidentnie nie uwzględnia okoliczności czasu i miejsca, na przykład – skierowana jest w środku nocy, podczas kiedy wiadomo, że dany wierny i tak następnego dnia przyjdzie do kościoła i nie ma sytuacji naglącej. W każdym jednak przypadku należy postępować bardzo roztropnie, dokładnie rozeznając sytuację³.

2. Drugim warunkiem, pod jakim – według kan. 843 § 1 – nie można odmówić wiernemu sakramentu, a więc także sakramentu pokuty, jest należyta dyspozycja. Zwrócić należy uwagę, że sformułowanie *rite dispositi*, zawarte w łacińskiej wersji Kodeksu, a przetłumaczone w wersji polskiej jako „odpowiednio przygotowani”, nie jest dokładne ani wierne. „Odpowiednie przygotowanie” kojarzy się raczej z przygotowaniem intelektualnym, podczas gdy *rite dispositi*, które lepiej przetłumaczyć: „należycie dysponowani” zawiera w sobie treść głębszą. Zagadnienie dyspozycji penitenta Kodeks reguluje następująco: „Wierny, aby otrzymać zbawczy środek sakramentu pokuty, powinien być tak usposobiony, by odrzucając grzechy, które popełnił i mając postanowienie poprawy, nawracał się do Boga” (kan. 987). „Wierny jest obowiązany wyznaczyć co do liczby i rodzaju wszelkie grzechy ciężkie popełnione po chrzcie, a jeszcze przez władzę kluczy Kościoła bezpośrednio nie odpuszczone i nie wyznane w indywidualnej spowiedzi, które sobie przypomina po dokładnym rachunku sumienia. Zaleca się wiernym, by wyznawali także grzechy powszednie” (kan. 988). W świetle powyższych unormowań, jak również w świetle kan. 959 widać wyraźnie, że podstawą wszelkiej dyspozycji człowieka pragnącego otrzymać sakrament, w tym także sakrament pokuty, jest chrzest. Jest to oczywiste, bowiem chrzest jest właśnie tym sakramentem, który otwiera drogę do przyjmowania innych sakramentów. Nie można zatem udzielić rozgrzeszenia osobie nie ochrzczonej, ale także – nie można go udzielić komuś, kto świadomie nie chce odrzucić grzechów, które popełnił, kto nie wyraził zdecydowanego postanowienia poprawy (zupełnie innym zagadnieniem jest jej skuteczność), kto wreszcie zataił grzech ciężki.

Pamiętać jednak należy, że odmowa rozgrzeszenia może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy wszystkie te wymienione okoliczności zostaną stwierdzone w sposób nie budzący wątpliwości. Najtrudniejsze wydaje się tu stwierdzenie zatajenia jakiegoś grzechu ciężkiego, chociaż może się to okazać – na przykład – przy spowiedzi narzeczonych. Może się bowiem zdarzyć, że popełnili oni wspólnie grzech

² Por. Notatki z wykładów O. Prof. B.W. Zuberta, Archiwum prywatne ks. J. Jaśkowski.

³ Por. Tamże.

ciężki, a potem jedna ze stron go wyznaje, a druga nie. Naturalnie, w takiej sytuacji nie można wprost odmówić rozgrzeszenia, bo byłoby to naruszeniem tajemnicy sakramentalnej. Można jednak, za pomocą umiejętności, ogólnie sformułowanych pytań, pomóc w dokładnym wyznaniu grzechów.

A przy okazji warto zapewne zwrócić uwagę także i na to, że rytuał „Obrzędów pokuty” wymienia takie oto istotne elementy tego sakramentu:

- żal za grzechy, który zajmuje pierwsze miejsce wśród aktów pokutującego i zawiera także postanowienie niegrzeszenia na przyszłość;
- spowiedź;
- zadośćuczynienie za winy, będące dopełnieniem prawdziwego nawrócenia, poprawa życia i naprawa szkód;
- rozgrzeszenie, które stanowi znak, że Bóg udziela przebaczenia grzesznikowi⁴.

3. Trzecim warunkiem – według kan. 843 § 1 – przyjęcia sakramentu, a zatem także sakramentu pokuty jest to, iż prawo nie zabrania jego przyjęcia. Komu prawo Kościoła zabrania przyjęcia sakramentu pokuty, a konkretnie – otrzymania rozgrzeszenia?

Kan. 977 stanowi: „Rozgrzeszenie współnika w grzechu przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu jest nieważne, poza niebezpieczeństwem śmierci,”, natomiast kan. 982 rozstrzyga: „Kto wyznaje na spowiedzi, że niewinnego spowiednika fałszywie oskarżył przed władzą kościelną o przestępstwo nakłaniania do grzechu przeciw szóstemu przykazaniu, nie powinien być rozgrzeszony, dopóki formalnie nie odwoła fałszywego doniesienia i nie wyrazi gotowości naprawienia szkód, jeżeli takie wynikły”. Ponadto nie może otrzymać rozgrzeszenia ten, kto dotknięty został karą poprawczą (tzw. cenzurą) taką jak ekskomunika i interdikt.

Czym jest ekskomunika? Jest to najcięższa kara kościelna polegająca na wyłączeniu chrześcijanina ze współuczestnictwa z wiernymi. W aktualnym Kodeksie nie ma definicji ekskomuniki, natomiast wyliczone są jej skutki. Otóż ekskomunikowany *latae sententiae*, czyli mocą samego prawa, poprzez sam fakt popełnienia przestępstwa, według kan. 1331 § 1 dotknięty jest:

- zakazem jakiegokolwiek uczestnictwa ministerialnego w sprawowaniu Ofiary Eucharystycznej lub w jakichkolwiek obrzędach kultu (tj. zakaz przewodniczenia Ofierze Eucharystycznej, zakaz spełniania funkcji diakona i innych funkcji liturgicznych);

⁴ Por. *Ordo penitentiae*, Watykan 1974. Wersja polska: *Obrzędy pokuty dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, Katowice 1981, nr 5–7.

- zakazem sprawowania sakramentów i sakramentaliów oraz przyjmowania sakramentów;

- zakazem sprawowania urzędu kościelnego albo posługi lub jakiegokolwiek innego zadania kościelnego, a także wykonywania jakiegokolwiek aktu władzy rządzenia.

Natomiast ekskomunikowany *ferendae sententiae*, czyli po wyroku lub dekrete stwierdzającym lub nakładającym karę, dotknięty jest – według kan. 1331 § 2 – następującymi skutkami:

- ekskomunikowanego, który bierze ministerialny udział w sprawowaniu Ofiary Eucharystycznej, lub w innych aktach ceremonii i kultu, należy usunąć lub czynność liturgiczną przerwać, chyba że na przeszkodzie w spełnieniu tego naku stoi poważna przyczyna;

- ekskomunikowany nieważnie wykonuje akty władzy rządzenia, które przed wyrokiem orzekającym lub wymierzającym karę były tylko niegodziwe;

- ekskomunikowanemu zabronione jest korzystanie z przywilejów uprzednio uzyskanych;

- ekskomunikowany nie może ważnie otrzymać godności, urzędu lub jakiegokolwiek zadania w Kościele;

- ekskomunikowany traci prawo pobierania wynagrodzenia z tytułu posiadanej w Kościele godności, urzędu lub zadania.

Z kolei interdykt, w myśl kan. 1332 jest podobny do ekskomunikacji. Pod względem skutków można go nazwać częściową ekskomunikacją, przy czym interdykt zabrania uczestnictwa w dobrach duchowych, natomiast wyłączone spod jego przedmiotu są wszelkie urzędy lub akty władzy rządzenia. Do cenzur zalicza się także suspensę, ale ta dotyczy wyłącznie duchownych i nie zabrania przyjmowania sakramentów, ale ich udzielania. Zatem – kapłan suspendowany nie może ważnie rozgrzeszać (poza określonymi w prawie sytuacjami)⁵.

W momencie, gdy ekskomunikacja czy interdykt zostały orzeczone wyrokiem lub dekretem stwierdzającym lub wymierzającym karę, osoba nim dotknięta wie o tym i winna podjąć działania, wskazane w wyroku. Wie również o tym, że nie może uzyskać rozgrzeszenia, zanim nie zostanie zwolniona z tej kary. Może się jednak zdarzyć, że dopiero w czasie spowiedzi okaże się, iż grzech wyznany przez penitenta kwalifikuje się jako ekskomunikacja czy interdykt *latae sententiae*. Wtedy, w zwyczajnych warunkach, rozgrzeszenie nie może być udzielone, a penitent powinien być odesłany do właściwego przełożonego. Kto jest tym przełożonym?

⁵ Por. J. Krukowski, F. Lempa, *Komentarz do Księgi VI KPK, w: Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego*, t. 4, s. 164–173.

W świetle kan. 1354 § 3, jeżeli Stolica Apostolska zarezerwowała sobie lub innemu zwolnienie od kary, rezerwacja ta podlega ścisłej interpretacji. Oznacza to, że z kar zastrzeżonych Stolicy Apostolskiej, w zwyczajnych warunkach, tylko ona może zwalniać. Z kar *ferendae sententiae* nie zarezerwowanych Stolicy Apostolskiej może zwolnić ordynariusz, który upoważnił dany trybunał do wymierzenia lub deklarowania kary bądź ją osobiście wymierzył lub deklarował oraz ordynariusz miejsca, na którym przebywał przestępca, w porozumieniu jednak z ordynariuszem wcześniej wspomnianym (kan. 1355 § 1).

Z kar *latae sententiae* przed wyrokiem lub dekretem, nie zarezerwowanych Stolicy Apostolskiej, może zwolnić ordynariusz – tych, którzy przebywają na jego terytorium lub na nim dopuścili się przestępstwa; każdy biskup w akcie sakramentalnej spowiedzi (kan. 1355 § 2); kanonik penitencjarz, tak kościoła katedralnego jak i kolegiackiego – tak obcych, przebywających w jego diecezji, jak i wiernych ze swojej diecezji poza jej terytorium (kan. 508); kapelani szpitalni, kapelani w więzieniach oraz kapelani podróżujących na morzu (kan. 566 § 2); każdy kapłan, jeżeli otrzymał specjalne uprawnienie od Stolicy Apostolskiej lub ordynariusza⁶.

Warto więc może przypomnieć sobie, że karą ekskomunikacji wiążącej mocą samego prawa, zastrzeżonej Stolicy Apostolskiej⁷, opatrzone są następujące przestępstwa:

- przestępstwo znieważenia Eucharystii (kan. 1367), polegające na porzuceniu (rozsypanie hostii, rozlanie wina), zabranii lub przechowywaniu w celu świętokradczym przynajmniej jednej z postaci; zachowanie to ma być podjęte w świadomym i dobrowolnym zamiarze znieważenia Chrystusa;

- przestępstwo zastosowania przymusu fizycznego wobec Papieża (kan. 1370), podjętego z jakiegokolwiek motywu;

- przestępstwo rozgrzeszenia współnika w grzechu przeciwko szóstemu przykazaniu (kan. 977, kan. 1378) dokonanego poza niebezpieczeństwem śmierci;

- przestępstwo udzielenia konsekracji biskupiej bez upoważnienia Papieża lub przyjęcie takiej konsekracji (kan. 1382);

- przestępstwo świadomego i dobrowolnego, bezpośredniego naruszenia tajemnicy spowiedzi przez spowiednika (kan. 1388)⁸.

⁶ Por. Tamże, s. 204 – 206.

⁷ Por. Tamże, s. 219 – 279.

⁸ Szerzej problematykę nienaruszalności tajemnicy sakramentalnej omawia B.W. Zubert w *Sigillum sacramentale inviolabile est*, w: *Divina et humana*. Księga Jubileuszowa w 65. rocznicę urodzin Księdza Profesora Henryka Misztala, red. A. Dębiński, W. Bar, P. Stanisz, Lublin 2001, s. 723–741.

Natomiast karą ekskomuniki wiążącej mocą samego prawa, nie zastrzeżonej Stolicy Apostolskiej, opatrzone są następujące przestępstwa:

- przestępstwo apostazji (kan. 751, kan. 1364), czyli całkowitego porzucenia wiary chrześcijańskiej po przyjęciu chrztu, dokonanego świadomie i z własnej woli, zadeklarowanego w sposób wyraźny;

- przestępstwo herezji (kan. 751, kan. 1364), czyli uporczywego, po przyjęciu chrztu, zaprzeczania jakiegś prawdy, w którą należy wierzyć wiara boską i katolicką, albo uporczywego poddawania jej w wątpliwość;

- przestępstwo schizmy (kan. 751, kan. 1364), czyli definitywnej odmowy uznania zwierzchnictwa Biskupa Rzymu lub odmowy utrzymywania wspólnoty z członkami uznającymi tę wspólnotę;

- przestępstwo przerwania ciąży, po zaistnieniu skutku (kan. 1398), które to przestępstwo popełniają: matka, która sama usunęła ciążę przez zastosowanie środków zewnętrznych lub wewnętrznych albo poddała się zabiegowi chirurgicznemu; wszyscy którzy świadomie dokonują zabiegu zmierzającego wprost do przerwania ciąży, np. lekarz, położna, niezależnie od tego, na czyje zlecenie działają; współnicy konieczni, którzy swoim postępowaniem (współdziałaniem, namową, nakazem, dostarczeniem środków) skutecznie przyczyniają się do usunięcia żywego płodu ludzkiego z łona matki⁹.

Interdyktem wiążącym mocą samego prawa opatrzone są następujące przestępstwa:

- przestępstwo wywarcia przymusu fizycznego wobec biskupa (kan. 1370);
- przestępstwo symulacji sprawowania sakramentu Eucharystii lub sakramentu pokuty (kan. 1378 § 2 i 3) przez osobę nie mającą święceń kapłańskich lub usiłowanie udzielenia rozgrzeszenia przez kapłana nie posiadającego stosownego upoważnienia;

- fałszywe doniesienie o popełnieniu przez spowiednika przestępstwa solicytacji (o którym w kan. 1387).

W przypadku stwierdzenia, w trakcie spowiedzi, zaistnienia któregoś z wyżej wymienionych faktów, spowiednik winien wytłumaczyć penitentowi powody, dla których nie może udzielić mu rozgrzeszenia (poza wypadkiem przerwania ciąży, o którym niżej) i albo odesłać go do właściwego przełożonego, albo samemu zwrócić się w jego imieniu, oczywiście – bez podawania danych osobowych penitenta. W przypadku konieczności zwrócenia się do Stolicy Apostolskiej, zapewne dobrze byłoby skorzystać z pomocy Kurii Diecezjalnej. Zwolnienie z kary winno

być natomiast udzielone na piśmie, chyba że co innego zaleca poważna przyczyna (kan. 1361 § 2). Oczywiście, w niebezpieczeństwie śmierci – jak już było wspomniane – każdy kapłan, nawet nie mający upoważnienia do spowiadania, ważne i godziwie rozgrzesza jakichkolwiek penitentów z wszelkich cenzur i grzechów, pomimo nawet tego, że jest obecny kapłan upoważniony (kan. 976). Jednak, z chwilą wyzdrowienia, ci którzy otrzymali takie zwolnienie winni odnieść się w ciągu miesiąca do właściwego przełożonego i zastosować się do otrzymanych poleceń. W przeciwnym razie nastąpi reencydencja, czyli ponowne popadnięcie w daną karę (kan. 1357 § 3).

Może się jednak okazać, że penitentowi trudno jest pozostawać w grzechu ciężkim przez czas potrzebny do tego, aby zaradził kompetentny przełożony. Sytuację taką określa się jako przypadek naglący (*casus urgens*), a ocenia go indywidualnie spowiednik. W przypadku stwierdzenia takiego stanu rzeczy (ale tylko w odniesieniu do kary *latae sententiae* jeszcze nie deklarowanej i nie zastrzeżonej Stolicy Apostolskiej), spowiednik może – oczywiście w zakresie wewnętrznym (choć zwolnienie od kary i w ogóle problem kary jako takiej jest sprawą zakresu zewnętrznego) – zwolnić z kary, jednak dokonując tego, powinien nałożyć na penitenta obowiązek zwrócenia się w ciągu miesiąca do kompetentnego przełożonego i zastosowania się do jego poleceń. W przeciwnym razie – podobnie jak w przypadku podobnego zwolnienia w niebezpieczeństwie śmierci – grozi reencydencja, czyli ponowne popadnięcie w karę. Wspomnianego odniesienia się do kompetentnego przełożonego może dokonać sam spowiednik, oczywiście nie podając danych personalnych penitenta (kan. 1357 § 1 i 2)¹⁰.

Na koniec warto jeszcze przyrzeć się kwestii udzielania abszolucji od opisanej wcześniej ekskomuniki *latae sententiae* za przestępstwo przerwania ciąży. Ponieważ w praktyce duszpasterskiej w naszym kraju spowiednicy dość często stają w obliczu tego typu grzechu, popełnianego przez penitentów, a co za tym idzie – przestępstwa, Konferencja Episkopatu na sesji plenarnej w dniu 29 marca 1984 r. wydała następującą uchwałę:

„Celem ujednoczenia na terenie całej Polski uprawnień do rozgrzeszania z ekskomuniki *latae sententiae*, w którą wpadają dopuszczający się przestępstwa przerywania ciąży, stosownie do normy kan. 1398, Konferencja Episkopatu na sesji biskupów diecezjalnych określa następujące osoby, które z dniem 23 kwietnia 1984 r. otrzymują jurysdykcję do zwalniania z w/w ekskomuniki:

- Księża Dziekani i Wicedziekani,

⁹ Por. J. Krukowski, F. Lempa, dz. cyt., s. 279. Zob. także J. Syryjczyk, *Pojęcie ekskomuniki w świetle zadań pastoralnych Kościoła w Projekcie prawa karnego z 1973 r. oraz w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r.*, w: PK 32(1989) nr 1-2, s. 127-156.

¹⁰ Obszernie zagadnienia te omawia J. Syryjczyk w *Sakrament pokuty w karnym prawie kanonicznym*, w: *Duszpasterstwo w świetle nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego*, Warszawa 1984, s. 279-289.

- Proboszczowie i administratorzy parafii,
- Wszyscy kapłani spowiadający w kościele katedralnym oraz w sanktuariach określonych przez biskupa diecezjalnego,
- Przełożeni wyżsi i przełożeni domów kleryckich instytutów życia konsekrowanego oraz kleryckich stowarzyszeń życia apostołskiego,
- Wszyscy spowiednicy:
  - a. w czasie Komunii wielkanocnej, misji i rekolekcji,
  - b. w czasie kanonicznych wizytacji biskupich i odpustów parafialnych,
  - c. z okazji spowiedzi narzeczonych, żołnierzy i więźniów,
  - d. z okazji spowiedzi w szpitalach i chorych, którzy nie wychodzą z mieszkania, oraz kobiet ciężarnych,
  - e. z okazji spowiedzi generalnych przynajmniej z okresu jednego roku¹¹.

Na podstawie tego, poszczególni biskupi dla swoich diecezji określili w tej kwestii normy szczegółowe, dokładnie określając zakres jurysdykcji spowiedników w swoich diecezjach.

W Diecezji Siedleckiej obowiązuje Dekret z 29 kwietnia 1993 r., którym Jan Mazur, ówczesny Biskup Siedlecki zarządził, co następuje:

„W oparciu o kan. 1355 KPK i uchwałę Konferencji Episkopatu Polski z dnia 29 marca 1984 r. niniejszym udzielam upoważnienia do zwalniania wiernych w sakramencie pokuty z ekskomuniki wiążącej mocą samego prawa za przerwanie ciąży (kan. 1398 KPK), następującym kapłanom:

- profesorom Wyższego Seminarium Duchownego,
- Kanonikom gremialnym i honorowym Kapituły Katedralnej Siedleckiej,
- Dziekanom i Wicedziekanom,
- Proboszczom i Administratorom parafii,
- Spowiadającym w katedrze, a Sanktuariach Maryjnych i w Bazylikach,
- Spowiednikom:
  - a. w czasie misji i rekolekcji parafialnych,
  - b. z okazji spowiedzi narzeczonych, żołnierzy i więźniów,
  - c. z okazji spowiedzi chorych w szpitalach i tych, którzy nie wychodzą z domu.¹²

Jeśli idzie o sposób zwolnienia z cenzury w czasie spowiedzi, to kapłan może nie zmieniać formuły rozgrzeszenia, wypowiadając ją przy jednoczesnym wzbudzeniu intencji zwolnienia penitenta z cenzury (cały czas zakładamy, że ma on takie prawo). Może jednak zastosować i ten sposób, że przed udzieleniem rozgrze-

szczenia dokona osobnego zwolnienia z cenzury, wypowiadając następujące słowa: „Na mocy udzielonej mi władzy uwalniam ciebie z więzów ekskomuniki (interdyktu) – w imię Ojca, i Syna, i Ducha Świętego”¹³.

Pamiętać też należy – w odniesieniu do grzechu i przestępstwa przerwania ciąży – iż ci, którzy się go dopuścili, a zwłaszcza matki, spowiadają się z tego po wiele razy. Dlatego w przypadku stwierdzenia przez konkretnego spowiednika, iż w danej sytuacji nie ma on władzy do zwolnienia z wynikającej z tego ekskomuniki, dobrze jest spytać, czy przypadkiem grzech ten nie był już wyznawany i ważnie odpuszczony. Wtedy nie trzeba będzie odsyłać penitenta (penitentki), a jedynie pocieszyć, chociaż z pewnością także nie będzie to łatwe.

Powyższe opracowanie jest jedynie zebraniem i sumarycznym przypomnieniem przepisów Kościoła, dotyczących sytuacji w której spowiednik musi podjąć decyzję o odmowie udzielenia rozgrzeszenia. Za każdym razem jest to decyzja trudna, ale konieczna ze względu na niewłaściwie skierowaną prośbę, brak odpowiedniej dyspozycji czy zakaz prawny. Nigdy jednak nie jest to decyzja ostateczna, bo jeśli tylko zmieniają się niekorzystne okoliczności, zaistnieje również możliwość udzielenia rozgrzeszenia. A również w sytuacji niemożności jego udzielenia warto i trzeba pomóc penitentowi, aby trwał w możliwie najpełniejszej – jedności z Kościołem.

Chociaż opisane w powyższym opracowaniu przypadki nie zdarzają się często i w znakomitej większości spowiedzi rozgrzeszenie jest udzielane, nie może to jednak zwalniać spowiednika z czujności, aby w określonej – chociażby pojedynczej – trudnej sytuacji potrafił sam się odnaleźć i pomóc penitentowi.

¹¹ Orzeczenie Konferencji Episkopatu Polski, w: J. Krukowski, F. Lempa, dz. cyt., s. 206.

¹² Dekret Bpa J. Mazura z 29 kwietnia 1993 r. (kserokopia), Archiwum prywatne ks. J. Jaśkowskiego.

¹³ *Ordo penitentiae*, dz. cyt., Dodatek I, s. 195–196.

SPIS TREŚCI

Stolica Apostolska

Dobra nowina musi dotrzeć do wszystkich	185
Podziw i wdzięczność za dar Eucharystii	186
Krzyż Chrystusa był jego chlubą	189
Wartości chrześcijańskie duchowym fundamentem Europy	191

Episkopat Polski

Komunikat z 318. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski	195
Komunikat Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski	196

Biskup Siedlecki

Ingres do Katedry Siedleckiej J.E. Zbigniewa Kiernikowskiego	
Biskupa Siedleckiego.....	198
Słowo Biskupa Siedleckiego do proboszczów	199
List do ofiar wypadku nad Ballatonem i ich rodzin	200
Apel Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego o pomoc	
osobom dotkniętym ciężkim, losowym nieszczęściem	202
Dekret o nowym sformułowaniu przykazań kościelnych	203
Słowo o potrzebie trzeźwości w życiu ludzkim	204
Zaproszenie na XXII Pieszą Pielgrzymkę Podlaską na Jasną Górę	206
Zachęta Biskupa Siedleckiego do udziału w VIII Pielgrzymce	
Ojca Świętego Jana Pawła II do Ojczyzny	207
Biskup Siedlecki zaprasza na uroczystości jubileuszowe	208

Zmiany wśród duchowieństwa	213
Godziny urzędowania Biskupa Siedleckiego w Kurii Diecezjalnej	218

Komunikaty kurii

Oferta STER-PROJEKT S.A.	219
Zaproszenie na uroczystość Ingresu Biskupa Siedleckiego	221

Informacja o obchodach	224
Komunikaty Wydziału Nauki Katolickiej	225
Komunikat Wydziału Duszpasterstwa Ogólnego	226
Komunikat Diecezjalnego Duszpasterza Rodzin	228
Komunikat w sprawie wizyty Ojca Świętego w Ojczyźnie.....	229

Dodatek

Prawne przeszkody do udzielenia absencji sakramentalnej.

Niektóre aspekty kanoniczne i duszpasterskie	231
--	-----

ISSN 1230-7165

Wydawca: Kuria Diecezjalna Siedlecka
08-100 Siedlce, ul. Piłsudskiego 62
tel. (025) 644-21-95, 632-31-26; fax (025) 644-87-44
Redaktor Naczelny: Ks. Krzysztof Samsel